

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 60 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, július 13-án.

192. szám.

Bucsuzás közben.

Valamelyik osztrák ujság Shakespearé-t vette a kezébe. Azt írta:

„Az osztrák Hamlet lelkét marcangolja, amikor látnia kell, hogy édes anyja milyen természetellenes viszonyban él már évtizedek óta a bitor Magyarországgal.”

Az osztrák fiúk csakugyan úgy viselkednek már rég ideje, hogy az ember megsajnálja őket. Megkínózzák a szegény Ausztria-mamát és vasvilla-tekintettel mérik Magyarországot is végig. És valószínűleg a híres monológ valamelyik variánsát is szavalgatják: egyezni, vagy nem egyezni... Az ember szinte megsajnálja őket, látva kinos tépelődésüket, mely sokszor határos az örvényességgel. De éppen azért azt lehetett volna hinni, hogy az osztrák Hamlet lelkére pillanatnyi megnyugvás fog szállani, ha Magyarország végre némi hajlandóságot mutat a válásra. Legalább annyit el fog árulni szíve titkából, mint az igazi Hamlet, amikor Poloniuszal beszél.

Polonius: Bucsut veszek fenségedtől!

Hamlet: Semmit sem vehetnél tőlem, amitől oly örömet megválnék.

De nem. Az osztrák Hamlet nyomában felhagyott a tépelődéssel, mihelyt Magyarország azt mondta: „bucsut veszek fenségedtől.” Az osztrák nem akar megválni Magyarországtól, pláne nem örömet. S amióta az önálló vámtarifa ter-

vezete nyilvánosságra került, szinte csodálatos az az aggódó szeretet, amelylyel az osztrákok meg akarnak bennünket győzni, hogy milyen veszedelem volna a különválás — reánk nézve. Szóval és számokkal, de ami az osztráknál egy kissé szokatlan, még érzelmes hasonlatokkal is próbál minket meggyőzni, közben pedig magamagát is vigasztalja, hogy tulajdonképpen a vámtarifa elkészítése csak vaktöltés. A kérélnthetetlen osztrákot a mérlegelő osztrák váltotta fel a kiegyezési örszobában.

Napok óta nézzük és figyeljük ezt a fordulatot. Sok szavunk nem volt hozzá, mert az igazat megvallva, ebben a pillanatban mi sem látjuk elhatározó lépésnek az önálló vámtarifa közlését. A napokban ugyan már az összehívott ankét is tárgyalni fogja, a kiegyezési bonnyodalmak során szükség is lehet rá: de azért nem valószínű, hogy a tarifa elkészítésének egyelőre más oka is lett volna, mint a parlament ismeretes határozata.

Hogy odaát mégis felzavarta a kedélyeket, azt szívesen jegyezzük fel és azt mondjuk magunkban, hogy egy ökkal több, amiért az Enyedi Lukács határozati javaslatát okosnak tartjuk. Mert így az önálló vámtarifa elkészítése a jövő számára megmarad hasznos praecedensnek, a jelenben pedig szintén tett némi szolgálatot. Ha csak annyit is, hogy az osztrák bibelődik vele.

Abból a sok szóból azonban, ami

odaát az önálló vámtarifa közlése óta elhangzott, meg fogja figyelmünket egy különös momentum. Tegnap történt ugyanis, hogy dr. Lecher ur a német haladópartiak bielizti gyűlésén elmélkedett az új helyzetről és szintén kioktatta bennünket, hogy minő veszedelem járhatna reánk nézve a gazdasági különválás nyomában. És ekkor azt mondta, hogy Magyarország ne akarjon ilyen áron ipari állammá fejlődni, mert különben egy szép napon azt kellene látnia, hogy a magyar gazdaosztály helyét a nemzetközi tőke, a magyar paraszt helyét pedig a gyári munkás foglalta el. Szóval: a gazdasági függetlenség lassankint a magyarság tervezésével járna.

Nyilvánvaló, hogy Lecher urat nem szabad komolyan venni. Nem adott ő ilyesmire okot. Viszont azonban nem szabad elfogadni, hogy Lecher ur ezáltal nem a saját kincseshányájából hozta fel ezt a szépséges argumentumot, hanem úgy vette kölcsön. És nem is könnyű urát adni, hogy kitől. Mert rebesgetnek ilyesmit idehaza is, akik tudniillik föltétlenül ellenzik a gazdasági önállóságot. Ezek az urak egy kis hamisságra vállalkoznak s mert tudják, milyen féltékenyek vagyunk a magyarságunkra, ennél a féltékenységünkönél iparkodnak megfogni. S mert tudják, hogy a magyart mi sem teheti idegesebbé, mint a nemzetiségi kérdés és a szocializmus, hát odafestik a gazdasági önállóság mellé mumusnak a nemzetközi tőkét és a gyári munkást.

A megtérés.

— Írta: Falkovszky Fjodor. —

Kis csomaggal a hóna alatt lopózott ki Iván az udvarból és egyenesen a kapu felé tartott. Aggodalmasan nézett körül, nyilván érdekében volt a lehető legnagyobb gyorsasággal és észrevétlenül eltűnni. Ha most véletlenül arra jönne valaki, bizonyára azt hinné, hogy tolvajt lát. Pedig nem úgy állt a dolog. Az a csomag, amelyet Iván a hóna alatt rejtgetett, éppen olyan jogos tulajdona volt, mint nagy vörös orra a puffadt arcza közepén. Aggodalmának más, nem kevésbé fontos oka volt; nem mert a feleségével találkozni, mivel ez a találkozás dugába dönthette volna a tervét.

Iván, foglalkozására nézve — elbocsátott háziszolga volt, aki — a munka ellenségeinek nagy táborából való lévén — állandóan üres zsebekkel ögyelgett a város utcáin.

Nem volt valami különös szellemi képességekkel megáldva; mindazonáltal, ha arról volt szó, hogy valamelyik kedvtelését kielégítse — első helyen természetesen az ivás állott — nos, akkor Iván rendkívül találékony tudott lenni. Az imént is éppen azon törte a fejét, hogy miből lehetne nagy szomjúsága enyhítésére némi pálinkafélét kiperéselni, mely fejtörésének eredménye egy elég jó gondolat volt.

— A feleségem nincs itthon, gondolta. Alkalom hát volna rá, hogy átszaladjak a csap-
székbe. Igen ám! Csakhogy — pénz nincs.

A jó gondolat hát kárba veszett, pénz híján. További gondolkodása folyamán az egyetlen ágyra esett tekintete és szemei felvillantak.

— A vánkos olyan fölösleges valami! Mintha anélkül nem is lehetne jól aludni! Az ember összehajtogatja a kabátját és a feje alá teszi... ugy is jó!

Arcza ragyogott az örömtől és büszkeségtől, hogy ilyen kitűnő ötlete támadt; a legyőzendő akadály azonban némi aggodalmát keltett benne. Az ágyon kis gyermeke feküdt, betegen, lázban, a halálhoz közel. Tizenkét gyermeket szült Ivánnak a felesége és tizenegy elpusztult már a nagy nyomorúságtól; a legidősebb sem érte meg a hatodik hónapot. Az utolsó nagyon nyugtalanul hánykolódott a nyomorúságos ágyon. Anyja valami rokonához ment, hogy valami ennyivalót kolduljon össze és addigra, míg visszajönne, Ivánt állította melléje ápolónak.

Iván égre-földre és minden szentekre esküdözött, hogy ott marad a gyermek mellett, míg az anyja visszajön. Egy óra hosszat győzte is türelemmel, de aztán elkezdett unatkozni.

— Mire való az, hogy én itt esőndesen üldögéljek? Teljesen fölösleges, sőt egyenesen ostoba állapot ez! A gyermek fantáziáját, tehát eszméletlen. Én meg eszméletlen vagyok és nagyon érzem, hogy innom kell. Tehát...

E rövid monológ után kihuzta gyermeke feje alól az egyetlen vánkost, aztán megállt — és a füle tövét vakarván — gondolkodni kezdett, amint az már szokása volt lelki

tusakodások idején. Végre is győzött benne a gonosz. Kinyitotta az ajtót, kiugrott az udvarra és egyenesen a kapu felé tartott. Ha már az utcán van, akkor megnyerte a játékot.

Ivánnak azonban ezáltal nem volt szerencséje. Nem tartván szem előtt azt a nagyon bölcs mondást, miszerint a tett halála az okoskodás, igen sok időt talált a töprenkedéssel eltölteni és — mikor éppen ki akart lépni az utcára, a feleségével találkozott. Az asszony megragadta a karját és rárivalt:

— Hová mégy?!

— Én... én... Malanya, sétálni megyek kicsit.

— Ugy? És Mityka?

— Aluszik... Mi szüksége van rám?

— Hát apa vagy te? A gyermeked haldoklik és te sétálni mégy? Szegény Mitykát egyedül hagyod a betegágyon és a pálinkamérésekben akarsz fetrengeni? Oh, ismerem már a te sétádat! És mit viszel itt a hóna alatt? Tüstént add ide!... Micsoda? Utolsó vánkosunkat is el akarod inni? Oh, bár lenne hozzám irgalmas az Isten és szabadítana meg téled, te szörnyeteg!

Az asszony borzasztó módon izgatott volt és most már a kabátja szárnyánál tartotta fogva Ivánt.

— Jöjj azonnal vissza, te nyomorult, különben föllármázom a szomszédokat.

Iván csillapítani akarta a feleségét,
— Ostoba liba vagy, Malanya, nem értesz te...

Ha ezeket meglátja, gondolják, cserben hagyja Magyarország a gazdasági önállóságra való törekvést, ha mindjárt biztos volna is a sikerében.

De bolond az argumentum, ha Lecher mondta, vagy ha idehaza rebesgetik. A nemzetközi tőke, ha beözönlik, nem most fog először beözönleni és nem is olyan rettegni való. Még ha nem is igazolná a tapasztalás, milyen simulékony a tőke a saját érdekében és milyen hamar tanul bele új viszonyokba, épen azoknak van legkisebb okuk a nemzeti-ségi veszedelemmel rémitgetni, akik lép-ten-nyomon azt vetik szemünkre, hogy erőszakkal is magyarosítunk. Ha olyan erő rejtezik a magyarságban, hogy a nemzetiségekre való törvényes hatásában idegenek erőszakot is sejtene, akkor a nemzetközi tőke beözönlésétől nem kell tartani. Nemkülönböztetve ok, hogy a gyári munkástól megijedjünk. Mert először is Magyarország talán az egyetlen, mely elég könnyen birkózott meg eddig is a szocializmus bajaival; másodsorban meg az az ország, mely csak most akarna ipari állammá fejlődni, mindenestre szerencsésebb helyzetben volna, amikor a szocializmus kívánságaival még számolhat, mint azok a régi iparállamok, amelyeket régi berendezésükben támadt meg az új áramlat.

Ne fájjon tehát Lecher urnak sem a saját, sem a kikölcsönzött feje miértünk. Tatárokat is kihevertünk mi, hát csak nem ijedünk meg egy kis nemzetközi tőkétől sem. A gyári munkást is kellő bátorsággal fogadnók a hajlékunkba. Csak már jönne. Mi nem félünk. Hely is akad a hajlékunkban. Hiszen kivonul belőle az osztrák. És méltóztatik emlékezni, mi attól sem féltünk — pedig a magyarságunkat az se nézte szentnek és rontott volna rajta, ha engedjük. Hasonló szándékkal nézünk eljövendő új barátaink elé is...

POLITIKAI HIREK.

A pénzügyminiszter körutja. Kállay Béni közös pénzügyminiszter legközelebb körutra indul Boszniában és Hercegovinában, Szerajevóból jelentik, hogy a szerbek vezérferfiái ez alkalmat fel akarják használni arra, hogy a szerb egyházi autonómia érdekében előkészített kérvényeket a miniszter elé terjesszék.

A vámtarifa-enquete.

Az autonóm vámtarifa ügyében összehívott szakértőbizottság elé a következő kérdőpon-
tokat fogják terjeszteni:

1. Az autonóm vámtarifa előterjesztett tervezetének beosztása fogadandó-e el, vagy teendő-e azon lényegesebb változtatások? Nevezetesen alkottassék-e egy maximális és minimális tarifa?

2. Indokolt-e mezőgazdasági termékeinket a külföldi behozatal ellen vámokkal védeni és megfelelnek-e ez irányban a tarifa-javaslatban foglalt vámtételek?

3. Az iparnak nyersanyagul vagy segédanyagul szolgáló ama mezőgazdasági és egyéb termékek, melyek nálunk épen nem, vagy a szükségletet fedező mérvben nem termeltek, valamint az ipar által szükségelt ama félgyártmányok, gépek stb., melyek nálunk most még nem állítatnak elő, de amelyek előállításához szükséges előfeltételek megvannak, vámentesen bocsátandók-e be, vagy mérsékelt vámok állapíttassanak-e meg?

4. A tarifa-tervezetben érvényesített védelem az oly ipari cikkekre, melyek nálunk előállítatnak, vagy amelyek kellő vámvédelem mellett előállíthatók, megfelelő-e?

5. A jelenleg főnálló és fogyasztási adók jellegével bíró pénzügyi vámoknak a tarifa-javaslat szerint terbe vett fokozása ellen forog-e fenn észrevétel?

6. Indokolt-e a tengeren való behozatalt kedvezményben részesíteni?

Felhivatalosan a következőket jelentik: A közzétett autonóm vámtarifáról szóló birálatok, amelyek a sajtóban megjelentek, többnyire téves szempontból indultak ki. Ha a kereskedelmi miniszterium által közzétett anyaggyűjteményt a vámpolitika programmszerű megnyilatkozásaként fogják fel, amint ez félreértésből meg is történt, akkor joggal lehetne e tanulmányt a következő irányeszmé hiányát felróni. E munkát azonban csak anyaggyűjteménynek tekintendő, melynek az a

célja, hogy az enquete tagjainak tájékozást nyújtson. A kereskedelmi miniszterium nem azonosítja magát a közrebocsátott elaborátummal és a miniszterium képviselői a tanácskozáson nem is fogják az egyes tételeket a szakértőknek és az érdekkörök kiküldöttjeinek esetleg ellentétes nézeteivel szemben védelembe venni. A kereskedelmi miniszterium az egybehívott enquete előkészítésére szánt e publikációval a parlament határozata által reá rótt köteletségének akart eleget tenni. És csak a szaktanácskozáson kifejtendő vélemények alapján fog lehetségesé válni, az autonóm vámtarifának egyes tételeit tüzetesen meghatározni és az autonóm vámpolitikának alapjait lerakni arra az eshetőségre, ha az események válságos fejleménye által a közös vámterület további főtartása csakugyan teljesen lehetetlenné válnék.

KÜLFÖLD.

Szerb tisztek a német hadseregben. Belgrádból jelentik, hogy a szerb hadsereg tizenkét tisztje legközelebb Németországba megy, hogy a német hadseregben szerezzék meg teljes katonai kiképzését. Vilmos császár már hozzájárult, hogy a szerb tiszteket különböző porosz ezredbe bocsássák, hogy ily módon minden fegyvernemben el-sajátítsák a kellő gyakorlatot.

Az osztrák ellenzéki vezérek.

(Távirati tudósítás.)

Az osztrák ellenzék vezérei ma folytatták tanácskozásukat a kormány javaslata fölött. Az ülésen részt vett dr. Schlesinger Lajos reichsrathi képviselő is, a nyelvrendeletek alapos ismerője. Funke és Prade képviselők kimentették elmaradásukat.

Az ülés határozatait csak holnap fogják publikálni, minthogy gróf Thun miniszterelnök csak holnap érkezik meg Ischlből. Hire jár, hogy az ellenzéki vezérek értekezlete nem fogadta el a kormány közvetítő javaslatait. Ezt azonban oly formában tette, amely nem zárja ki azt, hogy a tárgyalások fonalát ismét fel ne vehessék.

A prágai „Narodni Listy“-nek a következőket jelentik Bécsből:

Ha a kormány és a németek között a kiegyezés meghiusulna, a politikai helyzet súly-

— Lódulj vissza! Szakitotta félbe Iván mentegetődzését az asszony.

— Utból! kiáltott erre dühösen a szomszjas ember. Mindig és mindenhol utamat állod. Bocsáss el, különben baj lesz!

— Nem, én nem bocsátalak el! Verj meg, üss agyon, ha nem akard, hogy fölkössem magamat! Veled semmi örömöm sem volt ebben az életben, te nyomorult gazember! Nem bocsátalak! A mig én élek, el nem megy innen!

— Utból ordított ismét Iván és teljes erejéből homlokán ütötte a feleségét. Az asszony eleresztette a kabátját és hanyat esett.

— Ugy, most már jobb? mormogott és most már akadály nélkül szökhetett ki az utcára. Hiába, az asszonyokkal csak így lehet boldogulni, mormogta. Az ember azt hinné, hogy erősebbek a sátánál, pedig csak egy ütés kell nekik... és úgy megszeli-
nek, akár a kezes bárány...

A vankosért elég szép pénzt kapott Iván, aki egy negyed óra alatt már a hatodik pohárnál tartott. De milyen különös dolog történt? A pálinka nem izlett úgy, mint máskor és a kedve sem volt olyan jó, vidám, mint máskor.

Még egy pohárral leöntött. Nem az élvezetért, hiszen legkevésbé sem izlett neki az ital, hanem el akarta ölni a keblében azt a fojtogató érzést, amely mindentől elvette a kedvét.

— Tulajdonképpen nem volt helyes dolog, hogy szegény Mitykámot magára hagytam. Igaz, hogy sem ápoló, sem orvos nem vagyok, de

azért mégis ott kellett volna maradnom, mert nem lehet tudni, nem lesz-e szüksége valamire? Különbö, hiszen Malanya mindjárt megjött, mikor elmentem hazulról, emiatt hát nem kell nyugtalanodnom. Hm... Annak az asszonynak tulajdonképpen igaza volt. Husz esztendeje már, hogy elvettem s bizony még semmi örömet sem szereztem neki. Csak ittam, ittam és őt vertem... Szeretném tudni, hogy miért támadnak ma ilyen ostoba gondolataim? Hej, gazda! Még egy fél üveggel ide! Jobb kedvre akarok szert tenni!

Megtöltötte a poharát 8-adszor is és egy hajtásra kiürítette. Aztán pipára gyújtott és folytatta eddigi gondolatait.

— Ideje lesz már, hogy jobb utra térjek, mert így nem lehet tovább élni. Holnap elmegyek Lukianics Lukianhoz, térdre esem előtte és így szólok: „Könyörüljön rajtam és adjon valami foglalkozást! Fiam lázbetegen fekszik, a feleségem éhen hal! Esküszöm, hogy többet sohasem iszom pálinkát, csak segítsen rajtunk!” Lukianics Lukian okos ember, mindjárt látja, hogy komolyan beszélek s hogy igaz szándékom a becsületes életet folytatni. Egyszer-kétszer elkerget talán, de aztán mégis megfogad majd... De nem is fogja megbánni! Az udvarát olyan tisztán tartom, mint akár az ebédlőasztalt. Udvarias és előzékeny leszek a lakókkal szemben... természetesen... Lukianics Lukian meg lesz elégedve velem.

Ennyi jószándék jutalmat érdemel. Iván megint hozatott pálinkát. Ivott és tovább szötte gondolatait.

— Ugy, és most egy csöppet sem iszom többet. Malanyának megmondom majd: elég ostobaságot csináltam eddig, ideje már, hogy a jobb utra térjek. Ennek a folytonos ivásnak semmi célja sincs, pokolra a pálinkával!

Iván azonban nem úgy tett, mint gondolta, mert nem a pokolra, hanem a torkába öntötte a maradék pálinkát, aztán kibotorkált az utcára.

— Mától kezdve már más ember vagyok. Eleget vertem már a feleségemet, ezután egy ujjal sem érintem... Az első pénzből, amit keresni fogok, ruhát veszek Malanyának. Nem nézhetem már, hogy milyen rongyokban jár szegény. Aztán lassankint butorokat is vásárolok. Nem járja, hogy egy jóra való háziszolgának ne legyenek tisztességes butorai. A pálinkástól is kiváltom a ruháinkat... Gyalázat, hogy mindenünket elittam, az utolsó ingig.

Ilyen gondolatokkal elfoglalva ért Iván a kapujához. Ahogy föltárta az ajtót, nagyremülten látta, hogy a felesége még mindig ott fekszik a földön, mereven nézve a holdra, a felhőtelen égre...

— Mit csinálz itt Malanya? Menj be a szobába! Ilyenek az asszonyok! Előbb velem veszekedtél, hogy Mitykát magára hagytam, aztán te magad nem mégy hozzá!... Haragszol még, Malanya? Ne haragudj, édes, minden jóra fordul majd... Holnap elmegyek Lukianics Lukianhoz és kérek tőle valami állást. Az iszákoskodásnak vége van... Venni sem foglak többet... Gyere be, ne légy haragos. Hideg van és megtalálnál fázni...

pontját Budapestre teszik át. Akkor az lesz a kérdés, vajjon a magyar kormány hajlandó lesz-e az osztrák kormányval a 14. szakasz alapján megkötni a kiegyezést. Ha ez sikerül, Ausztriában a 14. szakasz segítségével fognak kormányozni mindaddig, míg az alkotmányos formákhoz visszatérhetnek.

Ha azonban a magyar kormány nem fogadná el az osztrák kormány ajánlatát, úgy nem marad más hátra, mint ősszel új parlamenti szervezést alkotni, amely hivatalos lesz megkötni az osztrák-magyar kiegyezést.

Gróf Thun miniszterelnök azon az értekezleten, amelyben a múlt héten a lengyelek klubjának parlamenti bizottsága is résztvett, kiemelte, hogy a nyelvrendeletek rendezéséről szóló kormányjavaslat messzemenő engedelményeket tesz a németeknek, valósággal aranyhidat épít nekik, hogy megnyerje őket.

A helyzet igen komoly, főleg Magyarországra való tekintettel. Az önálló magyar vámtarifának üres fenyegetőzés, hanem igenis a magyar kormány igen komoly megfontolásának eredménye. Erre a veszedelemre való tekintettel gróf Thun az összes erőket egyesíteni törekszik s így a németeket is meg akarja nyerni a közös munkálkodásnak.

Dreyfus ügye.

(Távirati tudósítások.)

Szépen bonyolódik újra a Dreyfus-ügy. Ma Demange mester, a száműzött kapitány védője, levelet intézett az igazságügyminiszterhez, melyben elmondja, hogy azokról a levelekről, melyeket a hadügyminiszter a képviselőházban felolvasott, sem ő, sem Dreyfus kapitány nem tudott.

Ez bizonyára elég érdekes fordulat, de még érdekesebb az, hogy a minisztertanács bíróság elé állítja Piquard alezredest, aki tudvalevőleg mindig Dreyfus igazát védelmezte. Mindezekről a következő táviratok szólnak:

Páris, július 12.

Az Ördögzigetre száműzött Dreyfus Alfréd kapitány védőügyvéde, Demange mester, az igazságügyminiszterhez ezt a levelet intézte:

Az asszony azonban nem szólt és nem is mozdult. Iván aggódni kezdett.

— Talán csak nem... Talán csak nem... mormogta, de a „halt meg” már nem fért ki a torkán.

Egy hosszú alak jelent meg az udvarban és odaérve, lehajolt Malanyához. Iván fölnevezett. Egy rendőr állott előtte.

— Mi történt itt? kérdezte szigorú hangon. Ki ez az asszony?

— A... a feleségem, hebegte Iván alig hallható hangon, én... én... agyonvertem...

Érezte, hogy egy hatalmas kéz átszorítja a nyakát. Aztán elvesztette eszméletét. Mikor magához tért, egy keskeny czellában, szalmazsákon feküdt. Az ablakon gyéren szűrődött be a világosság. Az ajtón pedig vasrudak és lakatok feszültek és lógtak. Iván vad ugrásra készült, hogy az ajtóhoz rohanjon, de a lábára erősített bilincsektől megmozdulni sem tudott...

A láncok csörgése emlékezetébe hozta az este történeteket. Kezeibe rejtette arcát és keservesen zokogott... Aztán lázasan ismételte, amit tegnap mámorában kigondolt. Azt hitte, hogy Lukianics Lukian előtt térdel és hümbánosan susogta:

— Könyörüljön rajtam és adjon valami foglalkozást! Fiam lázbetegen fekszik, a feleségem éhen hal! Esküszöm, hogy többet sohasem iszom pálinkát, csak... segítsen... Tovább nem tudott beszélni... A láz kimerítette.

Egy hónapra rá már utban volt Szibéria felé...

Miniszter ur, abban a perczen, amelyben ön foglalkozik Dreyfusné asszonynak a hadbíróági ítélet megsemmisítését kérő folyamodásával, kötelességem bizonyítani, hogy az 1894. márcziusból és áprilishól való levelekről, amelyeket a hadügyminiszter ur a képviselőházban felolvasott és amelyek őt, saját állítása szerint Dreyfus kapitány bünyőségében megerősítik: hogy e levelekről, mondom, sem Dreyfus Alfréd kapitánynak, sem nekem, a védőjének, semmiféle tudomásunk soha nem volt. Biztosítom, hogy csupán csak a kísérő levélről, az ugynevezett bordereau-ról volt tudomásom s hogy a katonai törvényszék jogszerint csakis erről tudhatott. Ez a bordereau egyetlen bizonyítéka a vádnak, amelyről a hadügyminiszter ur meg sem emlékezett. Kötelességem önnek átszámaztatni egy iratnak a másolatát, amelyet védezcsem december 31-én, állítólagos vallomástétele napján, adott át nekem. E följegyzések fontos volta nem fogja az ön éleslátását és bölcsességét kikerülni. Fogadja miniszter ur stb.

Demange.

Dreyfus jegyzékének tartalma körülbelül ez:

Paty du Clam megjelent nálam, hogy megkérdezzen: vigyázatlanság áldozatává lettem-e s hogy nem akartam-e Németországot kelepcebe ejteni és bizonyos iratokat nem csalogató étel gyanánt adtam-e ki tehát? Én azt feleltem, hogy soha sem Németországgal, sem semmiféle katonai, vagy bárminő más attaséval összekötöttesben nem voltam, soha semmiféle iratokat senkinek ki nem szolgáltatam s egyáltalán teljesen ártatlan vagyok. Paty du Clam erre olyanfélét mondott, hogy ő neki egy ágense (kéme) egy Dreyfust nevezett meg mint árulót, de nem mondta, hogy katonatiszt-e?

— Hát tessék engem azzal az ágenssel szembeállítani! — mondta erre.

— Lehetetlen, válaszolt Paty du Clam. Aztán hozzátette: Most négyszem közt vagyunk; ha erről a beszélgetésről kérdezősködni találnának tőlem: mindent letagadok!

Szólt aztán még Bertillonnak arról a véleményéről, hogy én bátyám irását átpauzálтам, ablakon keresztül lemásoltam, hogy félrevezessem azokat, akik a bordereaut látni fogják és gyanúsították egész családomat. Ezt én visszautasítottam, mondván:

— Én ártatlan vagyok, folytassa a vizsgálatot!

Erre Paty du Clam:

— Ha ön csakugyan ártatlan, akkor ön minden századok legnagyobb vértanúja!

— Vértanu vagyok, igen, ezt a jövő fogja bebizonyítani!

Paty du Clam aztán távozott, én pedig Mercier tábornok hadügyminiszternek ezt a levelet irtam:

„Az ön parancsára eljött hozzám Paty du Clam őrnagy, akinek kijelenttem, hogy ártatlan vagyok, sőt, hogy még csak elővigyázatlan sem voltam. El vagyok itélve — nem kérek kegyelmet. De a becsületem kedvéért, amely egy napon ismét helyre lesz majd állítva, kötelességem önt kérni: folytassa a vizsgálatot. Én elmegyek — de járjanak az igazság után: ez az egyedüli kegy, amelyet kérek.”

Páris, július 12.

A minisztertanács elhatározta, hogy Piquard volt alezredest bíróság elé állítja, mivel illetéktelen személyekkel közölt olyan okmányokat, amelyek a nemzeti védelemre vonatkoznak. Bíróság elé akarják állítani Leblois ügyvédet is, mint büntársát. Ha Piquard-t a hadbíróság elítéli, akkor deportálás lesz a büntetése. Érdekes, hogy a „Libre Parole” bagnoba való küldését kívánja, Rochefort pedig azt követeli, hogy Dreyfus mellé küldjék az Ördögzigetre.

Páris, július 12.

A nacionalista lapok szerint Piquard ezredést hazaárulás miatt fogják vád alá helyezni, mivel ő, amint a hivatalos jegyzék mondja, Leblois ügyvédnek az állam külső biztonságára vonatkozó okmányokat szolgáltatott át. Hír szerint arról az ismeretes iratról van szó, amelyben a „Cette canaille de D...” kifejezés fordul elő s amelyet Piquard Henry ezre-

desnek, Lauth őrnagynak és Gribelin levéltárnoknak a Zola-pörben tett vallomása szerint 1896. november havában Lebloisnak állítólag megmutatott volna. Piquard és Leblois ezt a leghatározottabban tagadják. Az irat azonos azzal az ugynevezett mentő okirattal, amelyet Esterházy a fátyolos hölgytől kapott.

Páris, július 12.

Piquardnál ma délután házkutatást tartottak. Hír szerint Piquard-t és Lebois-t a kémkedésről szóló törvény alapján fogják üldözni. A házkutatást Piquard-nál esti 8 óra 45 perczkor befejezték. Az elkobzott iratokat hivatalos személyek vitték el. A Piquard lakása előtt összegyűlt tömeg jelentéktelen tüntetést rendezett.

Páris, július 12.

A kamara mai ülésén Fournière meginterpellálta Brisson elnököt, nyilatkozzék a kamara elé terjesztett Dreyfus-féle iratok hitelességéről. Brisson kijelentette, hogy a minap Cavaignac hadügyminiszter megfelelő kijelentéseket tett, amelyhez ő neki nincs mit hozzátennie. Indítványozza, hogy a kamara határozza el, hogy az interpellációra adandó válasz egy hónappal elhalasztassék. Cavaignac feleslegesnek találja azt, hogy ez az ügy állandóan a felszínen tartassék. A kamara Brisson elhalasztási indítványát 498 szóval 24 ellen elfogadja.

A „Politikai Értesítő” ma érdekes adatokat ír Dreyfusról. Egy előkelő magyar államhivatalnok ugyanis az idén Maltában járt és Dreyfusra, a deportált francia vezérkari századosra vonatkozó érdekes adatokra bukkant, ugyanabban a hotelben lévén megszállva, melyben Dreyfus évente több hetet töltött a téli szezon alatt.

Maltában az az angol szokás uralkodik, hogy a vendégek nem bejelentőlapokon jelzik érkezésükkor nevüket, hanem a hotel vendéglőnyvébe sajátkezűleg írják be nevüket s a szükséges adatokat. Így bukkant ez adatok szerzője a Dreyfus nevére is és tüzetesebben lapozva a vendéglőnyvben, látta, hogy Dreyfus éveken keresztül felkereste Maltát, s mindig a „Hotel Imperial”-ban a harminczharmadik számú szobában lakott. Még a lefokozása előtti télen is Maltában volt Dreyfus, de csak rövid ideig. Az utolsó otlétékei a vendéglőnyvbe írott kézírása szembe tűnően elűtő az előbbiektől. Egészen álló írás. Ez a körülmény feltűnt a vendéglőnyvben kutatónak és továbbnézegetvén a vendéglőnyvet, konstataulta, hogy abban az időben, mikor Dreyfus Maltában volt, igen sok, különböző állambeli, katonai attaché neve is belekerült a Hotel Imperial vendéglőnyvébe. A lefokozás előtti télen, december hónapban volt Dreyfus utoljára Maltában. Még egy másik érdekes adat is felszínre került ez alkalommal, tudniillik, hogy Dreyfus századossal egyidejűleg volt megszállva a Hotel Imperialban egy németországi Dreyfus is.

Az amerikai háború.

A béke hírek már az egész kontinenst mozgásban tartják. Az Unio békefeltételeit a spanyol kormány oly tulkövetelőknél találta, hogy beadta lemondását. A béketárgyalásokat már egy új kormány fogja vezetni. Az Unio eközben elrendelte Santiago ostromát, hogy kívánságainak nagyobb nyomatékot adjon. Ha Santiago elesik, úgy ezzel valószínűleg Spanyolország vezető férfainak utolsó ellentállása is megtörik s az ország kénytelen lesz a béketárgyalásokat a legkomolyabban megkezdni. Ez pedig már csak napok kérdése.

Távirati tudósításaink a következőket jelentik:

Santiago de Cuba ostroma.

Madrid, július 12.

Blanco tábornagtól 10-óról Havannából érkezett hivatalos táviratok jelentik:

Minthogy az ellenségnek azt a követelését,

hogy Santiago de Cubát úrítuk ki és a várost feltétlenül adjuk át, visszautasítottuk, délután négy órakor ismét megkezdődött az ellenségeskedés. Megparancsoltam, hogy a várost a legvégsőig védelmezni kell. Az ellenség újra megkezdte az ágyuzást és négy óra 45 perczkor élénk puska- és ágyutűzzel támadta meg Santiagot San-Juan és Morro felől. A spanyol csapatok megtartották állásaikat. Az ellenség kivonult a san-juani dombok mellett levő védőárkokból. Egyidejűleg az amerikai hajóraj bombázta a várost. Hét órakor megszüntették a tüzelést. Csapatunk magatartása csodálatra méltó volt, veszteségeink jelentéktelenek. Egy hajó, amelyet 80.000 adag élelemmel küldtem el, megkísérelte, hogy Santiago de Cuba előtt áttörje az ostromzárt, vissza kellett azonban térnie Jucaróba, minthogy az ellenség üldözöbe vette Santiagónak élelmiszerekkel való ellátására ekkép az utolsó kísérlet is meghiúsult.

Washington, július 12.

A hadügyminiszteriumhoz érkezett távirat szerint a „Jale“ segédczirkáló Miles tábornok főparancsnokkal, a vezérkarral, valamint a segédesapatokkal Santiago de Cubába érkezett. Miles tábornok már tanácskozott Sampson tengernaggyal és Shafter tábornokkal.

London, július 12.

A Santiago de Cuba mellett levő táborból jelentik tegnapi kelettel:

A „Newark“, „New-York“, „Brooklyn“ és „Indiana“ amerikai hajók ma reggel féltíz órakor ismét megkezdették Santiagó de Cuba ágyuzását. A bombázás két óra hosszat tartott. Valamennyi lövedék a vízbe esett, az utolsó lövedék azonban a város közepén levő puskaporrall telt kamarára esett, minek következtében az iszonyu robajjal légbe röpült.

New-York, július 12.

A „World“ washingtoni távirata szerint Santiago de Cubánál csak a tüzéség vett részt a harcban. A tüzelést, amennyire lehetett, az erődökre irányították, hogy lehetővé tegyék a flotta behatolását a kikötőbe.

Washington, július 12.

Shafter tábornok tegnapi kelettel következő táviratot küldte: Az egész nap meglehetősen nyugodtan folyt le. Csak keveset harcoltunk. Két óra óta ki van tüzve az alkudozókat jelző lobogó. Santiago de Cuba átadása iránt folynak a tárgyalások. Az egész várost teljesen körülfáram és az északi parton kiegészítettem a körülfáram vonalat. Ma reggel két újabb üteget állítottam fel. A santiagói menekültek között nagy az inség. Mindent elkövetek, hogy enyhítsem azt, de kevés eredményel.

Róma, július 12.

A „Tribune“ esti 6 óra 20 perczkor hozzá Kingstonból kelet nélkül érkezett táviratot közöl, amely azt jelenti, hogy Santiago de Cuba megadta magát.

A Filippini-szigetokről.

Madrid, július 12.

A Filippini-szigetokről Ilo-Iloból érkezett hivatalos távirat szerint 2000 főlkelő hét főlkelő-vezérrel megjelent az ottani katonai kormányzó előtt és kegyelmet kért.

Titokzatos spanyol hadihajó.

Antwerpen, július 12.

Amikor a tengerészeti hatóság biztosa ma reggel a „Cidad de Cadiz“ spanyol segédczirkálóhajóra akart menni, a hajó felszedte horgonyait és eltávozott. A hajó rendeltetési helye ismeretlen.

A béketárgyalások.

Madrid, július 12.

Azt beszélnek, hogy az Egyesült Államok a következő békefeltételeket állapították meg:

Kivánják Kuba, Porto-Rico és a Kanári-szigetek egy kikötőjének átengedését, 1.200.000.000 frank hadikárpótlást

és a Filippini-szigeteknek a hadikárpótlás megfizetéseig zálogként való átengedését. Tekintettel ezeknek a követeléseknek óriási voltára, itt lehetetlennek tartják a feltételek elfogadását.

Madrid, július 12.

A Fabra-ügynökség jelenti: Megerősítik, hogy a kabinetben nézeteltérések vannak, a béketárgyalások megindítását illetőleg.

Az „Epoca“ azt mondja, hogy G a m a z z o miniszter kész lemondani. A miniszterek többsége a béke mellett van, de tartanak a hadsereg elégedetlenségétől.

A konzervatív lapok úgy nyilatkoznak, hogy a béke elfogadható, ha csak K u b a elvesztéséről volna szó, de folytatni kell a háborút, ha az amerikaiak Porto-Rico és a Filippini-szigetek átengedését, valamint tulságos nagy hadikárpótlást követelnek.

A karlisták mindig készek kalandokba rohanni, ha a kormány bármely csekély területre átengedésebe is beleegyeznek. Don Carlos e tekintetben világosan nyilatkozott.

London, július 12.

A „Daily Telegraph“ arról értesül Washingtonból, hogy az ottani francia nagykövét hosszabb látogatást tett a követségi titkáránál és a külügyminiszternél. Ezt úgy magyarázzák, hogy Franciaország a béke érdekében közbenjárni készül.

New-York, július 12.

A „New-York Herald“ megcáfolja azt a Madridból származó hírt, amely szerint az Egyesült-Államok Kubának, Porto-Riconak és a Kanári-szigetek egy kikötőjének átengedését, valamint 1200 millió frank hadikárpótlást és a Filippini-szigeteknek zálogként való visszatartását szabták volna meg békefeltételül. A kabinet egyik tagja kijelentette, hogy a kormány erre vonatkozólag semmi néven nevezendő javaslatot sem tett.

Madrid, július 12.

A „Correspondencia“ szerint a hadügyminiszter, tekintettel a kubai helyzet súlyos voltára, elvben nem ellenzi a békekötést, de a külföldi táviratokban említett békefeltételeket nem tartja elfogadhatónak.

Madrid, július 12.

Diplomáciai körökben kételkednek abban, hogy Spanyolország elfogadja az Unio békefeltételeit, különösen, ami a Kanári-szigeteken berendezendő kikötők kérdéséről illeti. Ezzel Spanyolország egy második Gibraltárt szerezne be magának, s így valószínű, hogy a háborút teljes erővel tovább fogják folytatni.

Szent-Pétervár, július 12.

A „Novoje Vremja“ a Philippini-szigetek kérdésében követendő orosz politikáról szólva, kifejezi azt a nézetét, hogy a háború lényegében befejezettnek tekinthető. A politikai helyzet főképp Oroszország magatartásától fog függni. Itt az ideje annak, hogy Oroszország magatartását a Philippini-szigetek kérdésében világosan körvonalazzák. Oroszországnak a Philippini-szigeteken nincsenek pozitív érdekei. Ha osztozkodásra kerül a sor, akkor Németország, Anglia és Japán kapnak a javarészt, ami megerősíté e hatalmak állását a nagy Óceánon. Oroszországra nézve a legelőnyösebb, ha a Philippini-szigetek egy hatalom birtokában maradnak, akár Spanyolország, akár az Egyesült-Államok legyen ez a hatalom. Ha Oroszország ily irányban fáradozik, ezzel nemcsak saját érdekeit védi meg, hanem hasznos szolgálatot tesz a világbékeknek is.

Washington, július 12.

Day külügyminiszter ma kijelentette, hogy a békekötés iránt semmiféle előterjesztés nem történt.

A spanyol kabinet lemondása.

London, július 12.

A „Times“-nak Madridból azt jelentik, hogy a szombati tartott minisztertanácson, amely a Kuba érdekében még megtehető intézkedésekről szólt, kiegyenlíthetetlen ellentétek merültek fel.

Sagasta miniszterelnök tegnap a palotába ment és a régens-királynőnek átnyújtotta a kabinet lemondását, egyúttal azt ajánlotta a régenskirálynőnek, hogy az új kabinetben több helyet adjon a katonai elemnek.

A régenskirálynő a demissziót kétségkívül elfogadja, valószínű azonban, hogy a kabinetválság annak csak részben való rekonstrukciójára fog szorítkozni.

London, július 12.

A „Times“ jelenti Madridból e hó 11-iki kelettel, hogy a s p a n y o l k a b i n e t l e m o n d o t t.

Washington, július 12.

Day külügyminiszter ma délelőtt kijelentette, hogy a békekötés iránt semmiféle előterjesztés nem történt.

Harc a szénért.

New-York, július 12.

Az „Evening Journal“-nak jelentik St.-Thomasból: Hedemann ezredes, a dán Antillák kormányzója kijelentette Van-Hornenak, az Egyesült-Államok st.-thomasi konzulának, hogy a St.-Thomasban levő amerikai község hadi tiltott árunak tekintendő és hogy Dánia semlegeségének megsértése volna, ha az amerikaiak ezt a szénét használnák. A kormányzó egy á g y u n a s z á d segélyével fogja meggátolni azt, hogy az amerikaiak a szénét elszállítsák. Az amerikai konzul azt válaszolta, hogy akkor e r ő s z a k k a l f o g j á k e l v i n n i a s z é n e t, mire Hedemann kijelentette, hogy ha ezt megkísérik, a kikötő közelében levő német, francia és olasz hajók ágyuzni fognak az amerikaiakra. Horne erre azt felelte, hogy mégis meg fogja kíséreni a szén elszállítását. Az ügyről jelentést tettek Washingtonba.

TÁVIRATOK.

Németek és oroszok.

Pétervár, július 12. A „Charlotte“ tiszteji hétéfőn a német főkonzulnál reggeliztek és Radolin herceg német nagykövethél ebédeltek. Ebéd előtt a tisztek báró Schilling altengernagy meghívására a Zarskoje seloi villában teáztek. Alexius nagyherceg megbízásából báró Schilling altengernagy megmutatta a vendégeknek a palotában lévő műkincseket. A tisztek és hadapródok ma a téli palotát és a Eremitage-t tekintették meg.

Az olasz kamara ülése.

Róma, július 12. A kamara mai ülésén részletes tárgyalás alá vette a közrend fentartására teendő intézkedésekről szóló törvényjavaslatot.

Donati képviselő, Macola segéde Cavallottival vívott párójában, a kényszertartózkodási helyre vonatkozólag megszorító módosítványt nyújtott be, miközben a szélsőbaloldal heves kifakadásokkal támadt neki.

Fera szocialista képviselőt az elnök rendreutasította, mire a csend helyreállt és folytatták a tárgyalást.

A második cikknél, amely a kényszertartózkodási helyről szól, a kamara, a kormány kívánságához képest, egyszerű felállással elvetette az összes módosítványokat és, névszerinti szavazás utján 176 szavazattal 36 ellenében a kormány által javasolt szövegében fogadta el a kérdéses javaslatot. Csak a szélsőbaloldal szavazott ellene.

A vasuti, posta- és távirat-személyzet katonai szervezetéről szóló 4. cikkely fölött hosszabb vita folyt. Végül a Ház az összes módosítványokat elvetette és a kormány javaslatát fogadta el.

Ezután az egész törvényjavaslatot névszerinti szavazás utján 177 szavazattal 37 ellenében elfogadták.

Rudini képviselő a kamara élénk helyeslése

mellett azt indítványozta, hogy fejezze ki a Ház bizalmát és köszönetét Biancheri elnöknek.

Biancheri elnök megindultán mondott köszönetet s kifejezte legjobb kívánságait a haza nagysága és felvirágzása, valamint az egész polgárság kedélyének megnyugtatója és egyetértése iránt. (Tetszés.)

Az elnök végső szavait, amelyekkel kifejezte a Ház hódolatát a király iránt, élénk ovációkkal fogadták.

Erre a kamara bizonytalan időre elnapolta ülését.

A kínai zendülés.

Hongkong, július 12. Kantonból érkezett hírek szerint a zendülők elfoglaltak kilencz várost és megverték a császári csapatokat Vusantól nyugatra. Vusanban falragaszokon hirdetik, hogy a harc a tisztviselők ellen irányul és intik a polgárokat, hogy hagyják el a várost, még mielőtt a fölkelők megtámadnák azt. A kantoni hatóságok nyolcezer puskát vásároltak és ágyuk vásárlása iránt alkudoznak.

Bolgár államkölcson.

Szófia, július 12. A kormány egy francia banksoporttal tíz millió frank kölcsönt kötött.

A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, július 12. A nemzetközi sakkverseny mai XXIX. napján győztek: Lipke Baird ellenében, Steinitz Alapin ellenében, Tarrasch Marco ellenében, Janowski Schowalter ellenében. Pillsbury Blackbourne ellenében és Caro Csigorin ellenében. A Schiffers-Schowalter-játszma remis lett. A Burn-Halprin és Walbrodt-Maróczy játszma még nincs befejezve.

HIREK.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— **A királyné Nauheimban.** Nauheim-ből írják, hogy ott már nagyban készülődnek a királyné fogadására, aki e hónap 16-án érkezik oda. A királynénak a Villa Krachtot bérelték ki, amely a Burgallee-ban fekszik. A villa egyszerű, de barátságos, 1890-ben építették és tizenhatszobás. A 266 méter magas Johannisbergen fekszik egy kert közepében és két percznyire van a parktól és a gyógyteremtől. A hat fürdőház nyolcz percznyire fekszik. A Villa Kracht mögött levő kert igen nyugodt és zárt helyen fekszik. Ahol most a Burg-allee van, tizenhét év előtt még buzaföldek voltak és Nauheim föllendülése következtében építették ki. A királyné udvara tizennégy személyből áll, akik közül tizen a Villa Krachtban, négyen pedig a „Hotel du Nord“-ban fognak megszállani. Saját használatára a királynénak csak három szobája lesz, egyszerűen butorozva; a nagyobb átalakítást határozottan megtiltotta. Az ételt a gyógyteremből fogják hozni. A királyné mindennemű ünnepeltetést kikért magának. A fürdőigazgatóság most az utakat javíttatja, minthogy a júniusi viharok ezeket nagyon megromlalták.

— **Személyi hírek.** Báró Rohnfeld altábornagy, Dalmácia kormányzója — mint fiumei tudósítónk jelenti — ma éjjel az „Andreas Hofer“ hadihajóval Fiumébe érkezett és azonnal tovautazott Bécsbe. — Herczeg Lobkovitz Rezső hadtestparancsnok ma este csapatsemlére Pécsre érkezett és csütörtökig fog ott maradni.

— **Megszökött követségi titkár.** Mint bécsi tudósítónk jelenti, az ottani spanyol követség titkára, Bernardin Don Fernandez de Valasco, Irias hercege, Spanyolország elsőosztályú grandja, egy csomó adósság hátrahagyásával megszökött. A titkár ur, akinek nagy és szép a neve, a rangja meg az adóssága, néhány hónap előtt érkezett Bécsbe feleségével együtt, aki szintén Spanyolország egyik ősrégi, nemes családjából származik. A hercegi pár rangjához méltóan élt, a Grand Hotelben fényes szállásuk volt, állandó kocsit tartottak és a titkár ur csakhamar kedves ismerőse lett a bookmakereknek. Május vége felé a hercegnő Párisba utazott, férje pedig a belvárosban vett magának elegáns lakást.

Bevezette magát a színházi körökbe és egy-két baletthölgyre óriási pénzt költött el. Egynek például háromezer forintért vett meg egy gyönyörű ékszert, mikor azonban nagyon megszorult, egyszerűen visszakérte. A hölgy persze szabadkozott, de a herceg ismerte módját annak, hogy az ékszert visszakértesse. Életmódja természetesen egész vagyongra került, pedig a herceg ur atyai örökségét elverte már Spanyolországban. A császárváros összes tőkepénzesével érintkezésbe lépett tehát és adóssága egyre növekedett. A hitelezők persze csakhamar zaklatni kezdték és a herceg urnak egész leleményességére volt szüksége, hogy lerázza őket, legalább rövid időre. Hol a posta késett, hol a bankot csukták be, majd pedig a háboru miatt vált lehetetlenné a pénzküldés. Egy szép napon a titkár ur, Bernardin Don Fernandez de Valasco, Irias hercege, Spanyolország elsőosztályú grandja — eltűnt. A követségnél hollétéről nem tudnak semmit, ügyvédje, dr. Schön Richard letette megbízását, a hitelezők így Spanyolországból várják követelésük kielégítését, ahol pedig már évek előtt előlverték a herceg ur utolsó gombját is.

— **Árvizek.** Az utóbbi nagy esőzések következtében a Maroson kívül kiöntött a Kis-és Nagy-Küküllő és az Olt. Az Olt völgyét le Bodokig egészen elárasztotta az ár; a gabona és a széna vízben van. A Kis-Küküllő völgyét is egészen elborította a víz és. Dicső-Szent-Mártontól le Küküllőszögig a széna, a buza és a kukorica majdnem az egész völgyön víz alatt áll. — Külföldről is árvíz híre érkezik. Braunschweighből azt táviratozzák, hogy az árvíz az éjjel elérte a várost. A nyári színház, a sétaterek, a kertek és házak víz alatt állanak. Az ár folytonos emelkedése következtében a helyzet veszedelmes. A vízműveknek és a villamos közúti vasutnak be kellett szüntetniök a működését. A víz 30 centiméterrel magasabb az 1891. évi legmagasabb vízállásnál.

— **Az angol kisasszonyok öröme.** A hivatalos lap mai számának egyik közlése bizonyára nagy örömet szerez az angol kisasszonyoknak, mert egyik társnőjük kitüntetéséről szól. Az említett közlés szerint a király Soóky Karolinának, az angol kisasszonyok vezetése alatt álló veszprémi leánytan- és nevelőintézet főnöknőjének, a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **A miniszterelnökség ünnepe.** Huszár Adolf királyi tanácsos, főirodaigazgató a miniszterelnökségnél, ma töltötte be állami szolgálatának 40-ik évét. Ez alkalommal a miniszterelnökség, élén Tarkovich József államtitkárjal, testületileg üdvözölte az ünnepeit. Az összes személyzet arczképének átadásakor az államtitkár kiemelte az ünnepeit érdemeit és a nagyrabecsülést, szeretetet és tisztet, melylyel kartársai iránta viseltetnek. Eljenzet követte e szavakat és az ünnepeit pár szóval megindultán köszönte a megtiszteltetést. Este az államtitkár Huszár Adolf tisztelőre a Margitszigeten lakomát adott a miniszterelnökség személyzetének.

A jubiláló főigazgatót Wekerle Sándor volt miniszterelnök is üdvözölte levélben. A lakomán Tarkovich államtitkár mondotta az első felköszöntőt a jubilánsra, ki azt megható szavakban megköszönte. Erre Berczik Árpád miniszteri tanácsos éltette a távoilévő miniszterelnököt mint azon államférfiut, aki ellenségeinek tiszteletét is kivívta magának és ki minden tisztviselőjének javát szíven hordozza; éltette továbbá az államtitkár, mint a tisztviselői kar szeretetét és tisztelt főnökét, ki maga is klasszikus mintaképe a lelkiismeretes, szorgalmas és igazságos állami főtisztviselőnek, ki a szolgálatot oly kellemessé teszi, „hogy alatta a szolgálatban az ember meg se vénülhet.“ Majd Dárday Sándor főszámvevőszéki alelnök és volt miniszterelnökségi miniszteri tanácsos éltette volt tisztviselő-kollégáit, mire az államtitkár ismét pobarat emelt és éltette a miniszterelnökség egész tisztviselőkarát. Az ünnepeit több üdvözlő-táviratot kapott, ezek közt gróf Szapáry Gyula és különösen Tisza Kálmán igen meleg szavakkal emlékezik meg Huszár kitűnő szolgálatairól és buzgóságáról, melyet hivataloskodásában tanusított.

— **Úrge Ignác meghalt.** Úrge Ignác, magyar származású hittérítő-szerzetes, a messze keleten, Kinában hirdette az evangéliumot és szerzett hívőket a kereszténység tanainak. Néhány év előtt is járt Magyarországon egy Petolo nevű kínai fiucskával, hogy missziójára pénzt gyűjtse és akkor so-

kat emlegették Úrge Ignác nevét. Most azt a szomorú hírt hozza róla a táviró, hogy július elején Kiang-Tsing-Fouban meghalt. Szívujja volt, amely hosszabb idő óta gyötörte s úgy látszik, ez törölte ki az élők sorából. Úrge Ignác Zsigárdon született 1840. október 14-én. 1859-ben Esztergomban föl-vették a papnevelő-intézetbe, ahonnan két év múlva Bécsbe került a teológiára. 1865-ben pappá szenteltetvén, több helyen káplánkodott. Ezenközben érlelődött meg benne az elhatározás, hogy misszionáriussá lesz. Belépett a lazaristák rendjele s az ország több részén működött. 1880-ban Kinába ment, ahonnan néhány év múlva visszatért Magyarországra és missziótelepe javára gyűjtést rendezett és fölolvasásokat tartott. Úrge irodalmi tevékenységet is fejtett ki. Ismertette a Katolikus Hittérjesztés Lapjai-ban Kina társadalmi, politikai és hitéletét.

— **Hajószerecséllenség.** Bécsből táviratozzák, hogy tegnap este fél 10 órakor Bécsből elindult „Gizella“ személyszállító gőzhajón ma délben Grein mellett kázánrobbanás történt. Három fűtő meghalt és egy súlyosan megsebesült. A „Mária Valéria“ hajó ma este elindult a szerecséllenség színhelyére.

— **Házasság akadályokkal.** Ezzel a címmel megirtuk a minap, milyen akadályok merültek fel Günther schleswig-holsteini hercegnek Dorottya koburgi hercegnővel való házasságát illetőleg. Erről ma a következőket írják: Hogy Günther schleswig-holsteini herceg és Dorottya szász-koburg-góthai hercegnő esküvője a katolikus plébánia-templomban vagy az evangélikus vártemplomban történék-e meg, még mindig nem döntötték el. Noha a herceg annak idején egy meghatalmazottat küldött ebben az ügyben Coburgba, még sem történt eddig semmi sem ügyében, mivel a dolog egyáltalán nem olyan könnyű, mint gondolták. A menyasszony családja a kath. plébánia-templomhoz ragaszkodik, amelyet a hercegnő nagyapjának emlékére emeltek, csak hogy ez ellen igen komoly akadályok merültek föl. Mivel a katolikus templomban csak a házassalándók valamelyikének parochus propriusa eskethet jogérvényesen és a hercegi pár egyike sem tartozik az ottani egyházközséghez, a katolikus papnak előbb meghatalmazást kellene kapnia magasabb helyről. Azonkívül a pápai diszpenzációra is szükség van a jegyesek vallási különbsége miatt. Erre az esetre van egy precedens is, még pedig Ferdinand román trónörökösnek Mária szász-koburg-góthai hercegnővel való házassága. Akkor úgy intézték el a dolgot, hogy a pár először a katolikus, azután a protestáns templomban esküdött meg. Mindezek ellenére az ebből a házasságból származott gyermekek sem a katolikus, sem protestáns vallásban nem neveltek fel, hanem görög-katolikusban, ahogy azt a román alkotmány megköveteli. A gyermekeknek a katolikus vallásban való fölnevelésének ígérését, úgy látszik, nem vették nagyon komolyan. Ilyen ígértről ebben az esetben alapos okokból szó sem lesz. Most még csak az ugynevezett „clandestin-házasságról“ lehet szó. Mindama helységekben tehát, a hol a tridenti zsinat kihirdetve nincs, sem a gyermekek vallásáról szóló reverzálisra, sem a pápa diszpenzációjára nincs szükség. Ilyen helyeken elegendő, ha a házassuló felek kijelentik, hogy beleegyeznek a házasságba, ehhez csak két tanura van szükség. Coburgban nem hirdették ki a tridenti zsinat határozatait, tehát alkalmas hely volna a „clandestin-házasságra“, csak az a baj, hogy a jegyesek egyike sem odaváló illetőségű. A hercegről persze szó sem lehet; sőt az is legalább kérdéses, hogy a hercegnő, mint Coburg hercegnő, Coburgba illetékes-e? Boroszló föltétlenül alkalmas volna clandestin-házasságra, mert a tridenti zsinatot ott sem hirdették ki és a herceg odaváló illetőségű. Ilyen körülmények közt természetes, hogy a coburgi családban egészen komolyan gondolkoznak a katolikus egyházi esketés mellőzéséről.

— **A tanító sorsa.** Bacsay István, huszonhat éves tanítónak szomorú a története. Két esztendővel ezelőtt, amikor a sopronmegyei Tinnye községben volt alkalmazva, a köz-

ségben tűz ütött ki és ez alkalommal a tanító három embert mentett meg a saját élete kockázatásával. Mentés közben azonban deszka hullott a fejére, ami miatt fél évig volt ágyban fekvő beteg. Mikor pedig meggyógyult, súlyos idegbaja támadt. El kellett hagynia a tanítói állást és egy ideig a rokonnál tengette életét. Két héttel ezelőtt feljött Budapestre, hogy valami foglalkozás után nézzen. Tegnap a rendőrség, amikor razziát tartott, mint foglalkozás és lakás nélkül való embert a VI. kerületi kapitányságra kísérte be, a honnan ma délben eresztették ki. Az éhségtől kimerülve támolygott ide s tova és mikor a vadász-utcába ért, epileptikus rohamok vettek rajta erőt és összeesett. A szerencsétlen tanítót a Rókus-kórházba szállították.

— **Jelenet a pályaudvaron.** Herkulesfürdőről írják lapunknak a következő jelenetet, mely báró Bánffy Dezső miniszterelnök elutazásakor tegnapelőtt történt az ottani pályaudvaron. Mikor az orsova-budapesti vonat már az állomásban volt, egy román paraszt rohant be lélekszakadva és könyörgött az állomásfőnöknek, hogy adjon neki jegyet Karánsebesre. A főnök utalt arra, hogy már elkésztett és mikor a paraszt nem tágitott, intett a csendőrnek, hogy vezesse ki az állomásból. A miniszterelnök, aki várt, míg kocsiját a vonathoz kapcsolták, észrevette a jelenetet és kérdezte a főnököt, hogy mi történt. Mikor a tényállást megtudta, odaszólt az állomásfőnöknek, hogy tán mégis el lehetne vinni azt a szegény embert, akinek a lemaradás nagy bajt okozhat. Rögtön visszahozták a parasztot és jegyet adtak neki, bár 50 krajczárral kevesebb pénze volt. Ezt a főnök felügyelő adta neki. Báró Bánffy, mielőtt kocsijába szállt, odahívatta a parasztot és megkérdezte a nevét. Balan Tuon — felelé a román, mire a miniszterelnök öt forintot nyomott a markába és megjegyezte, hogy máskor jobban vigyázzon az órára. A paraszt hálálkodva hebegte: „Se treasca Domnule” és ugyancsak nagyot nézett, mikor megtudta, hogy aki pártját fogta, nem kisebb ur, mint Magyarország miniszterelnöke.

— **Tengerészek tanulmányutja.** Megirtuk annak idején, hogy az első éves haditengerészeti növendékek a „Saida” hadihajón tanulmányutra indultak. Ma este — mint fűmél levelezőnk táviratozza — a Saida Bariba érkezett.

— **Szökés a bicziklin.** Terjed a bicikli-sport mindenfelé. Biczikliznek ma már kenyérkeresetből, sportból, sőt itt-ott mulatságból is; bicziklizik az urihölgy, a kereskedősegéd, a gavallér, a pap és a táviratkihordó. De e derék sport még mindig növekszik, mindig újabb és újabb formák győzedelmeskednek. Így ma azt írja bécsi tudósítónk, hogy Bauer Mátyás, az ismert rabló, akinek szökéséről már a minap megemlékeztünk, bicziklin szökött meg. — Bauer drótból készített magának egy kulcsot, ezzel kinyitotta a börtön ajtaját és az Alserstrassera nyíló kapun távozott. Szökésének részleteiről biztosan nem igen tudnak, az utat Felső-Ausztriába bicziklidreszben és havelockban tette meg, sőt Limbachnál átlépte a bajor határt, de csakhamar visszatért Ausztriába, mert Bajorországban is körözik. — Azután Braunban a Huber-féle korcsmában bérelt egy szobát, napközben összevásárolt néhány csekélységet, szemüveget, kést, biczikliczipőket és mindenütt rézpénzzel fizetett. A vendéglősnek gyanusnak tetszett az idegen és egy képes lapban meglátva a rabló arczképét, értesítette a csendőrséget, amely azonnal elfogta Bauert. Ez tegnap történt. Még az éjjeli gyorsvonattal erős fedezet mellett Bécsbe hozták a rablót, aki a mai kihallgatáson minden felvilágosítást megtagadott. Bauernél elfogatásakor 500 márkát találtak és a bécsi lapoknak kivonatát, amelyek szökésének részleteit tárgyalják. Ugy látszik, Bauer nagyon büszke szökésének új formájára. A szökés valóban eredeti volt, bár nem igen sikeres. De azért lehetséges, hogy a szökevények után majd a csendőrök is kéreppárra ülnek és az lesz azután a verseny.

— **Halálozás.** Nagy-Szalonta város egyik köztisztelőben álló polgára, id. Főnagymester István földhírtokos, 70 éves korában meghalt Nagy-Szalontán. Halálát nagy kiterjedésű rokonság gyászolja.

— **Gázrobbanás.** Falk Miksának, a „Pester Lloyd” főszerkesztőjének lakásán ma este háromnegyed kilenc órakor gázrobbanás történt. Az egyik szobában megrepedt a gázlámpa csöve s a komornyik, aki ezt nem tudta, a szobába lépve, gyufát gyújtott. Hatalmas detonáció következett erre. A folyosó ablakai csaknem mind betörték, az előszoba ajtaja pedig igen megrongálódott. A házbeliéek átszaladtak a szomszédos főkapitányságra jelentést tenni a dologról. Telefonoztak a mentőkért is, akik hamarosan ott termettek és a súlyosan megsérült komornyik sebeit bekötötték.

— **A száguldó gullotine.** Ezuttal nem emberben tett kárt, csak egy lovat ütött agyon. Az egyik villamos kocsis, a tizenhetes számú, ma reggel a vizivárosi temető mellett nekiment Bosnyakovics Lipót fuvaros kocsijának és az egyik lovat úgy megütötte, hogy az nyomban kiadta páráját. Más baj nem történt.

— **Az öngyilkos huszár hagyatéka.** A nagyváradi Vilmos-huszárok első századánál kevesebb van egy legényvel. Szili Imre vitézlő közhuszár ráunt a hívságos világi gyönyörökre, odaigazitotta a karabélyá csövét jobb halántékára. A dörrenésre aztán befutottak a folyosóról a pajtlások: épen akkor vonaglott utolsó szegény Szili Imre. A „regimenczárca” is hamar ott volt, másodmagával ment, nem volt azonban szava egyéb: no kár szegényért. És ahogy a halott fiut fölemelték a véres padlóról czimborái, meglelték azt a levelet, melyben Szili Imre huszár megírta az utolsó akaratát. Szól az pedig ekképen:

A zisten is álgyo meg őrmester ur Kirájt haló porában, ki jután kívánkosztam mer nem volt kedvem az éllethen. Kívánom ezen pár sor irásomal hogy Laura lovmnagondgyát visejjeteg és továbbá az Koferembe van esztra átijam akit szeretet kaplár ur vegyen gondgyába és továbbá kopolszterem alatt 1 menyel mana imácságos könyv akit bene lévő arczképel együtt felkérem tesszen édes szülémnek küdeni. Amért is minden jót kívánok isten Véletek és ongedelmét kérek Emerik Szili.

Szegény fiu szerelmi bubánatában pusztította el magát. Pest vármegyében lakó özvegy anyját táviratban értesítették gyászáról.

— **Gyilkosság és öngyilkosság.** Gottlieb Károly pozsonyi detektív — mint ottani levelezőnk táviratozza — ma agyonlőtte szeretőjét, a 32 éves Schwarz Juliát és azután öngyilkos lett. Gottlieb családos ember, neje és egy felnőtt leánya van.

— **Elpusztult hajók.** Egy tengerészeti szaklap statisztikát közöl az elpusztult hajókról. Eszerint májusban összesen 86 vitorlás és 36 gőzhajó pusztult el. A vitorlás hajók közt volt: 26 norvég, 13 angol, 10 amerikai, 3 német, 1 osztrák-magyar, 2 brazilai, 4 dán, 3 spanyol, 6 francia, 1 görög, 2 hollandi, 6 olasz, 6 orosz, 4 svéd és 2 török. A gőzhajók közt volt: 26 angol, 4 amerikai, 1 német, 2 francia, 1 hollandi, 1 japán és 1 török.

— **A feleség boszuja.** Weisz Ábrahám kolozsvári kereskedő — mint kolozsvári tudósítónk táviratozza — nejétől válni akart és egy másik asszonnyal folytatott viszonyt. Weiszné ma megjelent férje lakásán és vetélytársnőjének, akit ott talált, vitriolt öntött a szemébe. A megtámadott asszonyt horzasztó égési sebekkel vitték a kórházba Weiszné letartóztatott.

— **Robbanás egy tengerésziskolában.** Toulonban, a tengerészek pyrotechnikai iskolájában — mint Párisból írják — kétszáz töltött hüvely felrobbant. A robbanást tűz követte, amely az iskolaépület egy részét elpusztította. Az iskola, valamint a közelben horgonyzó „Grozitsch” orosz hadihajó legénysége, azonnal hozzáálltak az oltáshoz. A tűzvesznek emberélet nem esett áldozatul, csak két tűzoltó sérült meg jelentéktelenül. A tüzet hamarosan eloltották, a kár nagyságát eddig nem tudták megállapítani.

— **Razziá.** A rendőrség a minap nagy razziát tartott az egyes kerületekben és akkor közel 300 közveszélyes egyént fogott el. A razziát az éjjel a II., III., VI. és VII. kerületek területén folytatták és ez alkalommal 132 embert tartóztattak le.

Naplend.

N a p t á r: Szerda, július 13. Római katolikus: Jenő pk. — Protestáns: Jenő. — Görög-orosz: (július 1.) — Zsidó: Tham. 23. Nap két 4 óra 1 perc, nyugszik 7 óra 38 perc. — Hold két éjjel 12 órakor, nyugszik éjjel 3 óra 30 perczkor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig.

A miniszterelnök nem fogad.

Az iparművészeti múzeum nyitva 9—1-ig.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Nemzeti múzeum képtára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 8—12-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Az új országház kupolacsarnoka megleltetendő 10—12-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

Deák-mauzóleum a kerepesi-uti temetőben nyitva este 5 óráig.

A kicserélt menyasszony.

A Lipótvárosban most szélteben beszélnek egy fiatal ügyvéd tragikomikus házassági történetét, a mely mégakkor is megérdemelné, hogy elmondjuk, ha nem is volna egészen igaz.

W. J. még ügyvédjelölt korában igen hevesen udvarolt Sch. Bertának, aki honfitársa volt: tudniillik szintén a Lipótvárosban volt illetékes. Sch. Berta nem volt fiatal, szép se volt igen, de ezt a két fogyatkozását bőven pótolta — nagy vagyona. A gyermektelen özvegy igen szívesen fogadta a nálánál jóval fiatalabb uriember udvarlását, sőt a mult esztendőben néhány ezerfrt előleget is adott a hozományra, hogy ügyvédi irodát nyithasson.

W. J. igen elegáns irodát rendezett be s hogy dolga azontul is jól folyjon, Sch. Berta megszerzte neki kliensül egész széleskörű rokonságát, a kik nagyjából nagykereskedők.

A fiatal ügyvédnek hát jól ment a dolga. A meggazdagodás utja nyitva állott előtte, Sch. Berta is boldogította szerelmével: mit kívánhatott volna még? És mégis W. J. nem volt megelégedve sorával...

Szünetlenül kikívánczolt abból a körből, abból a fészekből, amelyet szerelmese építgetett, rakogatott neki. És vágyakozása nem tartott sokáig...

Az özvegy bevezette W. J.-t egy gazdag rokonának családjába ahol ő maga is gyakran megfordult. Azt akarta, hogy ez a család is őt tegye meg ügyvédjének, ami igen nagy gyarapodást jelentett volna a vőlegény-jelölt vagyoni állapotában. A rokonszenves fiatalembert csakhamar — mondhatónk nagyon is hamar — megkedvelte a család, de különösen a házikisasszony, aki fiatal is, szép is. S az ügyvéd viszont. Tudniillik megkedvelte.

Az udvarlás mindössze egy hétig tartott. Az első hét végén azzal állt elő W. J., hogy tisztelettel esedezik Irma kisasszony kezéért, amely kérését a család igen nagy örömmel teljesítette és W. J. ur és Irma kisasszony átadták magukat a vőlegény-menyasszonyi állapot örömeinek.

— Istenem, milyen gyorsan mulik el minden ezen a világon! sóhajtott W. J. Ime, alig ösmerekedtünk meg, máris jegyesek lettünk és alig hogy jegyesek vagyunk, máris...

De ne vágjunk eléje az eseményeknek...

Az özvegy, amíg W. J. csak udvarolt Irmának, ártatlan dolognak vélte a barátságukat és mosolygott is mikor így együtt látta őket. Mikor azonban megtudta, hogy protegéje megkérte és — igérvényben legalább meg is kapta a leány kezét, akkor bekövetkezett az a helyzet, amely a főntebb félbenhagyott sóhajást kiröppentette W. J. kebeléből.

A megcsalt özvegy boszura gondolt. Elment R. urhoz, a menyasszony apjához és a következő párbeszéd folyt le köztük:

— Tudod-e bácsi, szólt az özvegy, hogy ki az a W. J.? Azt a fiatal embert én tettem vala-

mivé, nélkülem irodafőnök lehetne még most is. Szerettem őt és ő azt hazudta nekem, hogy viszontszeret. Existenciát és társadalmi pozíciót akartam neki szerezni, hogy méltó legyen hozzám. És elhagyott, elárult gyalázatos módon.

Az apa szájatva hallgatta a megcsalt szerelmes leleplezését és mindössze annyit felelt:

— Légy nyugodt, rendbehozok mindent. Csak ne szólj a dolgról senkinek. Mondanom se kell, hogy Irmát nem adom neki.

Az esküvő napját hamarosan megállapították. Az após, aki nagy szeretetet mutatott vejehez, huszonegyezer forint hozományt ígért, amibe W. J. bele is egyezett.

A kihirdetéshez szükséges okiratokat a völegény átadta apósának, aki magára vállalta az összes anyakönyvi és egyéb ügyek elintézését. A völegény meg volt hatva a sok gyöngédségtől.

R. ur az ügyvéd írásaival egyenre Sch. Berta lakására ment és tőle is elkérte az esketés bejelentéséhez szükséges irásokat. Aztán elment az anyakönyvi hivatalba és bejelentette az ügyvédet és Sch. Bertát mint házasulandó feleket. Tudott-e az első menyasszony ezekről a dolgokról? Isten a megmondhatója. Amnyi bizonyos, hogy W. J. semmit sem sejtett és boldogan szőtt agyában ezer meg ezer tervet a közeli és távoli jövőre nézve, amely rózsaszínű ábrándoknál főszemélyei ök ketten valának a völegény és Irma, a szép és fiatal.

Elérkezett a nagy izgatottsággal várt nap: az esküvő napja. A völegény — korrekt gentleman — jóformán el is felejtkezett a nagy mámorban arról a nőről, akinek nemcsak existenciáját, hanem vélt menyasszonyát is köszönhette és nyugodt lelkiismerettel állott az anyakönyvvezető elé. A menyasszony azonban nem volt pontos. Az anyakönyvvezető a völegény és a publikum is türelmetlen volt már. Ki a szertartásra, ki meg a ruhájára volt kíváncsi. Egyszer csak nagy mozgolódás hallatszik kívülről, bámuló „ah!” fölkiáltások, aztán kinyílik az ajtó.

— A menyasszony. Suttogja a publikum.

W. J. a menyasszony elé siet, s mikor meglátta, hogy nem R. Irma, hanem Sch. Berta az, majd kővé meredt a meglepetéstől. A közönség pedig suttogott. W. J. végre is fölfogta a helyzetet, s hogy véget vessen a kínos szünetnek — megesküdt Sch. Bertával.

Alig dobta le magáról a frakkot, futott egy kiváló kollégájához, hogy adja be a válókeresetet. Rettentően bántotta a fölsülés, de arra egy pillanatig se gondolt, hogy ezt a leczkét jól megérdemelte.

Mármost természetesen mindenkől kicsöppent. Van is felesége, meg nincs is. Van elegáns ügyvédi irodája, de elhagyták a kliensei. És természetesen az irodafőnöki állás is rég be van töltve régi princípálisánál.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Hauptmann Gerhardt. Egy újságíró meglátogatta Hauptmann Gerhardtot, akitől a budapesti közönség három darabot ismer: a „Takácsok”-at, a „Hannele”-t és a „Crampton mester”-t. Hauptmann most főként a „Geyer Flórián” című trilogián dolgozik, melynek legnevezetesebb mozzanata egy parasztlázadás. A darab csupa realizmus lesz és nem meseszerű, mint sokan hitték. „Lássa kérem — mondta Hauptmann — olyasmit, amilyen a „Versunkene Glock”-é, nem írok többé. Ilyent csak egyszer írok az ember életében. Néhány hónap alatt csináltam meg Olaszországban. Azóta teljesen szakítottam a romantikával! Azután figyelmeztette a költő a vendéget arra, hogy több színművön is dolgozik. Mert soha sem mondhatni azt, hogy ez vagy az az író jelenleg csak ezen vagy azon a darabon dolgozik. „Ime — szökött Hauptmann — itt van „Helios” című drámám, emez egy vigjátékból két felvonás, emitt van a „Sikulhassan” keleti sujtvel; amott pár felvonás a „Krisztus”-ból, amelyen már több év óta dolgozom; továbbá „Ooiga” című drámám, Grillparzernek egy novellája nyomán, aztán Hartmann von der Aueról egy színmű, amelyhez még együttöm az anyagot, végül vázlatok a

„Geyer Flórián”-ból. Hauptmann különben látogatója előtt odanyilatkozott, hogy Hirschfeldet, az „Anyák” és Langmann, a „Bartel Turaser” szerzőjét tehetséges embereknek tartja. Bahrnak csak a prágai iratait ismeri, Sudermannról, aki a tantémeekben a legveszedelmesebb konkurrense, tartózkodóan nyilatkozott.

* Lejo Lili vendéjátéka. Lejo Lili, aki a múlt szezonban Budapesten az Operában vendégszerepelt, a jövő télen újra föl fog lépni e színpadon néhány estén át. A legközelebbi napokban Franzensbadban vendégszerepel.

* Az ó-budai kommunikék. A Kisfaludy-színház kommunikéit, úgy látszik, nem szabad túlságosan komolyan venni. Az igazgatóság napok óta hirdeti, hogy Sziklai Kornél, a Magyar Színház komikusa bohózatot írt a színház számára, amelyben maga is fel fog lépni. Sziklai most kijelenti, hogy az ó-budai színháznak semmiféle darabot nem adott át és föllépni sem fogott.

* Hangverseny Uj-Tátrafüreden. Dr. Kelen István, Uj-Tátrafüred orvosa, most fáradozik a szezon első hangversenyének rendezésében. Közreműködnek majd: Kordin Mariska dalénekesnő, Nedeczky Rezsóné, Ujhelyi Józsefné, Leidenfrost Aranka, Füzesséry Ilona, Balogh-Rákóczy Ferencz és maga a főrendező, dr. Kelen István, aki egy felolvasással fog szerepelni. A löversenyek alkalmából a Tátrában időző nagy sportközönség ez estén, szombaton, e hónap 16-án Uj-Tátrafüred vendége lesz. A hangversenyt, melynek jövedelmét a protestáns templom alapjához csatolják, tánc rekeszti be.

* A hódmezővásárhelyi színház. A hódmezővásárhelyi új nyári színház már teljesen elkészült, úgy, hogy még a nyár folyamán játszani fognak benne. A színház az első nyári aréna, amely a legmodernebb alapokon épült fel. Nyolczszáz személyt képes befogadni és harminczötezer frt.-bakerül.

* A „Gésák” Temesvárott. Krecsányi Ignác, a budai nyári színház igazgatója a „Gésák” című operettel kezdi meg az őszi idényt Temesvárott. A darab próbáit már itt kezdték meg. Az igazgató a jelmezek és díszletek gondos és stilszerű összeállításáról olykép gondoskodott, hogy a Népszínház jelmezsabóit, Gyürky Ferenczet és Boda Klotildot bizta meg azok összeállításával. Ez közel 3000 forintba kerül.

FŐVÁROS.

(A budavári plébánia átadása.) Bogisich Mihály címzetes püspök és esztergomi kanonok a budavári plébániát és az egyházi vagyont, melynek tizenhat évig volt gondója, tegnap adta át utódjának, dr. Nemes Antal budapesti plébánosnak. Az átadásnál az érseki szék képviselőjében maga Bogisich püspök volt jelen, míg a főváros, mint kegyúr, Faller Ferencz tanácsos, Szlatiny számtanácsost és Rajháti számellenőrt küldte ki. Ott volt továbbá a jelenlegi templomgondnok Frey Alajos és elődje, Lindenbach János is. Az átadásnál a bizottság mindent a legnagyobb rendben talált. A távozó Bogisich püspök-nél egymást érik a tisztelgő küldöttségek. Tegnap bucsuzott tőle a budavári polgárság, melynek nevében Tichl János miniszteri osztálytanácsos mondott megható beszédet. A budai tantszabályok küldöttsége élén dr. Verédy Károly királyi tanácsos, tanfelügyelő bucsuzott. Ezenkívül tisztelgett a budai katolikus legényegyesület is. A püspök még e héten Esztergomba költözik.

(A Kisfaludy-színház szubvenziója.) A főváros közgyűlése 6000 forint évi szubvenziót szavazott meg az ó-budai Kisfaludy-színháznak. A belügyminiszter ma ezt a határozatot jóváhagyta. Az összeget havi részletekben utalványozzák s minden hónap elsején be kell az igazgatónak mutatnia a társulat tagjainak a fizetések fölvételéről szóló nyugtáját.

VIDÉK.

(Esztergom tanúgye.) Esztergom megye közgazgatási bizottsága ma Kruplanicz Kálmán főispán elnöklése alatt ülést tartott, mely alkalmával Vargyas Endre tanfelügyelő a megye tanúgyi állapotáról tett jelentést. A tanfelügyelő jelentése szerint az esztergomi érseki képezdében, melynek fenntartása a primásnak igen sok pénzbe kerül,

összesen husz jelentkezőt képesítőre, de csak 8 nyert képesítőt. Walter Gyula főegyházmezei tanfelügyelő a vizsgálat alkalmával megbotránkozásának adott kifejezést a silány eredmény fölött.

(A tiszai evangélikus egyházkerület közgyűlése.) A közgyűlés ma kedden folytatta működését, miután kiegészítette a jegyzői kart dr. Szánthó Gyula sárospataki jogakadémiai igazgató, dr. Zelenka Lajos budapesti büntetőtörvényszéki vizsgáló bíró és Nemes Károly diósgyőri lelkész megválasztott egyházkerületi jegyzőkkel. Hosszas, beható vita után megállapították a lelkészválasztási szabályrendeletet, amelyből kihagyták a legnagyobb hévvel ostromlott szakaszt, amely szerint az egyházkerületi elnökségnek joga lett volna a pályázók közül az illető egyházközönségbe alkalmatlannak talált pályázót a jelölésből kizárni. Szintugy nagy érdeklődést keltett az egyházkerületi nyugdíjintézet újjászervezését célzó szabályrendelet javaslata, amelyet általánoságában elfogadtak. A Budapesten ez év október 19-én tartandó egyetemes közgyűlésre képviselőül kiküldettek: Szontagh Pál, Szentiványi József, Radvány István, dr. Marko Sándor, Kubinyi Géza, Benczur Géza, Dr. Mesko László, Münich Kálmán világiak, a lelkészek közül pedig Kmetty János, Dianiska Andor, Csisko János, Strauch Béla, Materny Lajos, Turóczy Pál, Becser Endre, Liszkay János, valamennyien szavazati joggal és többen tanácskozási joggal. A közgyűlés még holnap is együtt marad.

(Hivatalvesztés anyakönyvvezető.) A belügyminiszter 53.360/IX. számú rendeletével Tanos Pál ujbpesti állami anyakönyvvezetőt az ellene megindított fegyelmi vizsgálatból kifolyólag hivatalvesztésre ítélte.

(Pestmegye közgyűlése.) A mai második napon is Beniczky Lajos alispán elnökölt. Az üresedésben levő szolgabírói állásra Almássy Sándor helyettes szolgabíró választották meg. Azután tudomásul vették Zólyom vármegye közönségének átiratát, a katonai oldalfegyver szolgálaton kívül való viselésének eltiltása tárgyában. Az aszói bíróválasztás ellen több választópolgár föllebbezést adott be. A közgyűlés, a föllebbezés elvetésével, helybenhagyta a választást. Ugyanez történt a szödi bíróválasztás ellen beadott föllebbezéssel is. Majd hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy Czegléd városában egy elnöki tanácsosi és alkapitányi állás szerveztessék.

Nagyobb vitát keltettek az Ujpest község köréből fölmerült felebbezések. Az egyiket az ellen adták be, hogy a képviselőtestület elhatározta a hivatalos óráknak akként leendő megváltoztatását, hogy ezental csak délelőtt legyen hivatali idő. Wolfner Tivadar és Illek Vincze hozzászólása után, a közgyűlés helytadott a felebbezésnek s kimondta, hogy a hivatalos órák ezental is az eddigi módon, vagyis délelőtt és délután tartandók. A másik felebbezés arra vonatkozott, hogy Ujpest község számvizsgáló bizottságába beválasztották Tanos Pál volt községi bíró s később anyakönyvvezetőt, holott ez a számvizsgáló bizottság a Tanos bírósága alatt történeteket is hivatalva van felülvizsgálni. A föllebbezés elmondja, hogy Tanos Pálnak a számvizsgáló bizottságba való beválasztatása az ő erőszakoskodása folytán történt. Bellaágh Imre tiszti-főügyész megvizsgálta a dolgot s Tanos megválasztatását olyan visszának találta, hogy a választásnak egyenesen hivatalból való megsemmisítését javasolta. Ehhez a közgyűlés — Farkas Gusztáv főjegyző előadása alapján — hozzájárult.

Dunapataj község azt határozta, hogy a részéről 1898-ban megszavazott 50.000 forint, amely a ráczeke—dunapataj—kunszentmiklósi vasut segélyezésére lenne fordítandó, vonassék vissza. A közgyűlés ezt a határozatot megsemmisítette.

Az említett vasutat Hajós József és gróf Teleki József tervezik és Solt község is 40.000 forintot szavazott meg rá. Ezt a segélyt a közgyűlés jóváhagyta.

Kispest község képviselőtestülete villamos világitást akar behozni az utcáin s egyszerűs mind a villamos hajtóerőt is bevezetetti. A szerződés az illető vállalatnak 40 évi kizárólagos jogot biztosít. A közgyűlés ehhez hozzájárult.

Rákospalota község az utcáit aszfalt-makadással kívánja burkoltatni, a gyalogutjait pedig aszfalttal. Az ehhez szükséges 300.000 forintról nézve a kölcsönt az illető bankkal megkötötte. A közgyűlés annál is inkább jóváhagyta a község eme határozatát, mert Rákospalota ezt a kölcsönt a község jövedelmeiből lesz képes törleszteni, anélkül, hogy pótdadót kellene kivetnie.

Fogyasztási adóprés Fiumében.

A magyar kikötőváros pénzügyi politikájáról érdekes részleteket tudunk meg alkalmi tudósítónk soraiból. Levezőnk a fiumei községi fogyasztási adó ellen panaszkodik, mely a kikötővárosnak különösen szerényebb sorsu hivatalnoklakosait (tehát legnagyobb részt az ottani magyar középosztályt) nyomja.

A fiumei községi fogyasztási adót — ugymond tudósítónk — egy, még 1839-ből származó statutum alapján szedik be, mely az akkori viszonyoknak talán megfelelt, ma azonban, míg egyrészt a tehetősebb magán-fogyasztót alig terheli valamivel — addig a szerényebb sorsu középosztályt és a vendéglősöket (tehát ezek útján újra csak a szegény fogyasztót) a szó szoros értelmében kizsákmányolja.

Az adóprés ugyanis hol mint fogyasztási adó, hol mint behozatali adó, hol pedig mint csap-adó tűnik fel, igen raffinált módon kimélvén a vagyonos patricziust és annál inkább sujtván a szegény embert.

A tehetősebbek például, akik a bort egyszerre nagyobb mennyiségben (legalább 28¹/₂ liter) képesek venni, a belföldi asztali borért hektoliterenkint az 5 forint 43 és fél krajczár fogyasztási adón kívül egyebet nem fizetnek, ami ugyan — tekintve hazánk egyéb vidéki városait — már szintén elég magas adó, még tűrhető azonban. A vendéglős vagy bor- és likőrkereskedő pedig, akire utalva van a szegénysorsu fogyasztó, behozatali vám címén csak 2 forint 60¹/₂ krajczárt fizet ugyan hektoliterenkint, tehát még kevesebbet, de ezenkívül köteles még csap-adót is fizetni, mely bornál a kimérisi árnak 25 százaléka, tehát 40 krajczáros asztali bornál újabb 10 forint hektoliterenkint. A kisfogyasztó adója ennél fogva hektoliterenkint már 12¹/₂ krajczár, vagyis több mint kétszerese annak, mit a vagyonos s nagyban vásárolni képes fogyasztó fizet! Ez a különbség azonban szinte hihetetlenül emelkedik a bor minősége illetőleg kimérisi ára szerint, mert míg a nagy mennyiséget vásárló magánfogyasztó 5 forint 43¹/₂ krajczáros díjtétele fix és nem függ a borminőségtől, addig a kimérisi ár 25 százalékat kitevő csap-adó folyton változó; s így van, hogy például a 60 krajczáros vagy 80 krajczáros bornál a vendéglős (tehát a kisfogyasztó is) literenkint 17¹/₂, illetve 22¹/₂ krajczárt fizet 5¹/₂ krajczárral szemben!

A palaczkborok után a vagyonos fogyasztó, ha 40 palaczkot hozat be, 8 krajczárt fizet, de 40 palaczknál kevesebb után 12 krajczárt kell fizetni palaczkonként, míg a vendéglős itt is a fenti skála szerint fizeti az adóját, úgy, hogy például egy üveg Chateau Palugyay után, melynek kocsmái ára Fiumében 1.80 krajczár, a vendéglős 2 és fél krajczár behozatali vámot, 45 krajczár csap-adót, összesen tehát 47 krajczárt fizet 8, illetve 12 krajczárral szemben, tehát hatszor, illetve négyszer annyit, mint a vagyonos magánfogyasztó. A vendéglősnek fogyasztási adója továbbá egy üveg hazai pezsgő után (mely ugyanigy adózik s melynek ára 4 forint) összesen 1 forint 2¹/₂ krajczárt, a külföldi 6—7—8 forintos pezsgő után csak 1.53 — 1.78 — 2.— forint, a vagyonos magánfogyasztó azonban ez után is csak 8, illetve 12 krajczár palaczk-illetéket fizet.

A csemege boroknál, likőröknél és egyéb szesz italoknál a különbség még nagyobb és még igazságtalanabb. A 28 és fél liter szesz ital behozatalánál a módos és vagyonos magános ugyanis csak 7 frt 7 krt fizet hektoliterenként, de a vendéglős ezen behozatali adón kívül ezen italok után is köteles csap-adót fizetni, mely azonban itt már 35 százalék. Ez italok adójának megállapítása czéljából a fogyasztási adóhivatal a vendéglősöket 4 rangsorba sorozza s az eladási árat is az állapítja meg a rangsorok szerint, úgy hogy ezen italok csap-adója palaczkonként 20 krajczártól 1 forintig változik.

Az ugynevezett adóvisszatolás szomorú igazság és az egész országban legjobban érezzük ezt

mi szerencsétlen fiumei magyar tisztviselők, akiket a föntebbiek szerint tényleg hatszor akkora fogyasztási adóval sujt a nemes municzió, mint a saját véréből való patricziusokat.

Triesztben, hol azelőtt szintén ugyanilyen igazságtalan alapon szedték be a fogyasztási adót, az érdekelt körök felszólalására az osztrák kormány még 1893-ban eltörölte ezt a rendszert. Mi azt várjuk, hogy mikor ugyis a fiumei statutumok átfűsülése van napirenden, mikor fogjuk már ebben fontos dologban is érezni a magyar kormány gondoskodását? M. B.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Az aradi sikkasztás. A r a d r ó l t á v i r a t o z z á k : A panamaügy mai tárgyalásánál Rosenberg védő azt a 11,000 forintot említette, melyet Bács Nándor lányokkal mulatott volt el. A törvényszék zárt ülésen tárgyalta a rendkívül pikáns részleteket. Bács beismerte azt, hogy egy leányt kitarított, lakással és ruházattal látta el, fürdőkre vitte és drága ékszereket vett neki. Nyílt ülésen ezután Bács bizonyította, hogy büntérsai előzőleg tudtak a sikkasztásokról. Erre megkezdődtek a tanukihallgatások. Tóth pankotai adótárnok Czeglédy javára rendkívül kedvezően vallott. Holnap Scheinbergert vallatják, hogy a 60.000 forintot hova tette. A mai tárgyaláson szenzációs leleplezéseket tett Bács, hogy miként érintkezett a vizsgálati fogságban Scheinbergerrel.

— Affendakisz szökése. Ismeretes, hogy Affendakisz Perikleusz, a hírhedt görög betörő két fogolytársával, Kázár Ambrussal és Scheiber Dezsővel harmadéve megszökött a pestvidéki törvényszék fogházából. Akkoriban megindult a vizsgálat a törvényszék három alkalmazottja, Takács Lajos volt fogházfelügyelő, továbbá Varga Antal és Zabolai János fogházőrök ellen, akiknek gondatlansága okozta főképen, hogy a szökés sikerült. A törvényszék a megtartott végtárgyaláson gondatlanságból okozott fogolyszöktetés vétsége miatt Takácsot két havi fogházra, Vargát négy hónapra ítélte, Zabolait pedig fölmentette. A királyi ítélőtábla csak Takács Lajos büntetését változtatta meg, amelyet 100 forint pénzbüntetésre redukált. A királyi kuria helyben hagyta a tábla ítéletét. Ma délelőtt hirdette ki a legfelsőbb bíróság ítéletét Agoraszto Péter törvényszéki bíró a vádlottak előtt, akik közül Varga azonnal jelentkezett az ügyészségnél büntetésének megkezdése végett.

— A császár katonája. Két esztendeje, a sorozás után, mulatozásra jöttek össze Veszprőmben a besorozott legények. Mikor már becsületfogytáig leitták magukat, ősi szokás szerint verekedést rendeztek. A verekedők között volt ifjabb Kosyán József 19 éves paraszt suhancz is.

— Hogy mersz elébem állni, te tejeles száju! — kiáltott rá Varga Ferencz, egy besorozott legény — majd megmutatom neked, hogy tít a császár katonája!

Ifju Kotyán azonban nem várta be az ütést, hanem egy szőlőkaróval mellbe szurta Varga Ferenczet. A császár katonája a bortól ázott földre zuhant s néhány nap múlva kilehelte lelkét.

Ifju Kotyán törvény elé került. A veszprémi királyi törvényszék szándékos emberölés büntette miatt öt évi fegyházra ítélte el. A győri ítélőtábla büntetését nyolcz évre emelte fel. A királyi kuria, mely Paizs Andor elnöklése alatt ma foglalkozott az ügygyel, Németh Péter kuriai bíró előadása alapján a táblai ítélet megváltoztatásával az első fórum ítéletét hagyta helyben.

— A dobuczaí rablógyilkos. A mult esztendő januárjában egy morva csavargó, Hradil Alfonz vetődött Budapestre, aki a dob-utczában fejszeccsapásokkal agyonütötte Koch Józsefnét és elrabolta pénzét, kevés drágaságát. Az elvetemült ember elébb Bécsben járt, ahol özvegy Szlaviknét akarta meggyilkolni. A szegény asszony súlyos sérüléseket szenvedett ugyan, de életben maradt. Budapestről a merénylet elkövetése után megszökött s csak hónapok múltán fogták el a csendőrkök az ország határán, a Verchovinák között s Budapestre szállították.

A budapesti törvényszék gyilkosság és rablás büntette miatt kötél általi halálra ítélte a konokul tagadó rablógyilkost. A királyi ítélőtábla megváltoztatta az első fórum ítéletét s Hradil Alfonzot életfogytiglan tartó fegyházra ítélte. A bűnpör aktái most a királyi kuria elé kerültek, melynek döntése érthető érdeklődést kelt. Előadója Németh Péter kuriai bíró, aki a jövő hét keddjére jelentette be a szüneti büntető tanácsban Hradil Alfonz bűnpörének előadását.

— Merénylet az államtitkár ellen. Zahoray Kálmán, a szerencsi cukorgyár volt tisztviselője, május 26-ikán Graenzenstein Béla államtitkár ellen merényletet követett el. Zahorayt idegbaja miatt végkielégítéssel bocsátották el a szolgálatból és bár többször keresett a pénzügyminiszteriumban valami állást, mindannyiszor elutasították. Az említett napon az államtitkárhoz kért bebocsátást és mivel ez sem teljesítette kérelmét, reátámadt és kétszer megütötte. A miniszteriumból egyenesen a fogházba vitték és dr. Böhm Alajos alügyész indítványára hatóság ellen elkövetett erőszak miatt indították meg ellene a vizsgálatot. A vádlottat dr. Moravcsik Emil megvizsgálta és azt találta, hogy g y ó g y i t h a t a t l a n i d e g b a j b a n szenved. Valószínű tehát, hogy Zahorayt a bíróság nem vonhatja felelősségre.

— A primadonna válópöre. Említettük már, hogy Vlád Gizella, a Magyar Színház primadonnája, válópört indított a férje, Deák Péter vidéki szingizgató ellen. A székesfehérvári törvényszék azonban válók híján a primadonnát keresetével elutasította. Erre Deák Péter kérvényt intézett a budapesti törvényszékhez, hogy utasítsa a feleséget, aki hűtlenül elhagyta, térjen hozzá azonnal vissza. A törvényszék ma ez értelemben meg is hozta a végzést, amelyben felszólítja Vlád Gizellát, hogy 15 nap alatt térjen vissza a férjéhez. Nagyon természetes, hogy Vlád Gizella e végzésnek nem fog eleget tenni s ezzel egyuttal való-okot szolgáltat a férjének, aki mihamar meg fogja indítani ellene a válópört. A dologban az a furcsa, hogy most már mind a ketten várva várják a válasz kimondását, mert mindegyikük félig-meddig már jegyben jár — mással.

— Szociálista a bíróság előtt. Kauczió nélküli politizálás miatt állott ma a törvényszék előtt Kalmár Henrik, a Volksstimme című szociálista hetilap volt kiadó-szerkesztője, aki anélkül, hogy a törvény követelte kaucziót letette volna, politikai tartalmu cikkeket közölt lapjában.

— Volt már büntetve? kérdezte tőle az elnök.

— Voltam — rendőrileg.

— Miért?

— Tüntető újságotolás miatt.

— Mért közölt politikai cikkeket a lapjában, amikor tudta, hogy kauczió letétele nélkül ez tiltva van?

— A lapon 15 év óta közölt ilyeneket és sohasem volt bajom miatta.

A törvényszék Kalmárt hat heti fogházra és 50 forint pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész is, a vádlott is felebbezett.

— Merénylet a király ellen. Ismeretes, hogy a budapesti büntető törvényszék Muzsik József betonmunkást és két társát felségsértés büntette miatt vád alá helyezte, Várkonyi István ellenében pedig ez ügyben a további eljárást megszüntette, ami ellen a királyi ügyészség felebbezést jelentett be. Hartmann Lajos másodrendű vádlott, akit a bűn szerzője, Muzsik József a merénylet végrehajtásával akart megbizni, Visontai Soma képviselőt kérte föl, hogy vállalja el a védelmét. Visontai e kérelmet teljesítette és ma délelőtt megjelent az ügyészségnél, ahol előadta, hogy a másik két vádlott védőjével megállapodott abban, hogy a törvényszék vádhatározata ellen nem él jogorvoslattal és tekintettel arra, hogy Várkonyi ellenében a vizsgálat semmi terhelő adatot nem volt képes felderíteni, azt a kérelmet terjesztette elő, hogy nyugodjék meg az ügyészség is a bíróság határozatában. Ilyen módon a nagy pört fölvert ügyet nyolcz nap múlva letárgyalhatják. A királyi ügyészség azonban

következőes akar maradni és nem vonja vissza a bíróság határozatának megszüntetését részben beadott felebbezést már csak azért sem, mert a határozatot az ügyészség indítványával szemben hozták s így a végtárgyalást szeptember előtt még sem tarthatják meg. Különben a vádhatározat még abban az esetben sem emelkedhetett volna jogerőre, ha az ügyészség megnyugszik benne, mert a határozat rendelkező része szerint Várkonyi Istvánt ki kell adni a nyiregyházi büntető törvényszéknek, ez ellen pedig a védője, Eötvös Károly felebbezést jelentett be, minthogy a bécsi országos törvényszék Várkonyit csakis a felségsértési ügy alapján adta ki a budapesti törvényszéknek.

— **A megakadályozott utazás.** A berettyó-ujfalui járásban híresek a Deutsch-testvérek nagy gazdagságukról, nagy híre van pedig különösen Deutsch Albertnek, a nagybérőnek, aki hamisítások és csalások miatt most töltött ki Szamosújváron hét évet a fegyházban. Tavasszal telt le a büntetése. A fegyház levegője igen megviselte, testben-lélekben megtörte a boldogtalant, akitől régi barátai mind elfordultak. És arany szabadságának első hónapjában már újabb bűnpörben szerepelt vádlottként. Deutsch Albertet csalás és okmányhamisítás miatt vonta pörbe a nagyváradi királyi ügyészség. Tegnapra volt kintüve a végtárgyalás a nagyváradi törvényszék büntető osztályán. A boldogtalan vádlott védőügyvédjével jelent meg a bíróság előtt. Idegesen, keserű haraggal haligatta végig a tanuk súlyosan terhelő vallomásait és mikor az ő kihallgatására került a sor, alig tudta türtöztetni indulatát. Elkeseredve fakadt ki a tanuk ellen, akik — ugymond — csak az ő romlására törnek. Közbe-közbe aztán ilyenforma világos célzásokat tett:

— Iszen nem érik meg, hogy én újra börtönbe jussak. Elég volt már abból; lehetek én még becsületes ember Amerikában.

Balázs Elemér királyi alügyész a nem épen leplezett és többször ismételt effajta kijelentésekből azt a következtetést vonta, hogy Deutsch Albert a rá váró biztos büntetés elől Amerikába akar menekülni.

Mivelhogy pedig a végtárgyalást több tanu meg nem jelenése miatt el kellett halasztani, az ügyész indítványozta, hogy az ügy érdekében a jogerős ítélet meghozataláig is helyezték Deutschot vizsgálati fogságba.

A királyi törvényszék elfogadta a királyi ügyész indítványát és a berettyó-ujfalui nábobot nyomban letartóztatta és átkísértette fegyveres őrökkel az ügyészségi börtönbe.

Hegyessy védő megfeleltette a határozatot. A letartóztatás híre nagy feltűnést keltett.

SPORT.

— **A berlini nagy díj.** A százezer márkás berlini nagy díjat tegnap futották le Hoppegartenben. Ez értékes díjat tavaly Tokio nyerte meg, az idén azonban magyar lovak nem futottak a versenyben. A futam maga rendkívül érdekes lefolyású volt. A távoszlóptól a czélig négy ló között fejlődött elkeseredett küzdelem, végre Sperbers Bruder és Magister holtversenyben értek a czélhoz. A távirati eredmény a következő:

Báró Münchhausen 36 pménje Sperbers Bruder (Vitarba—Chaloner) 59 kilogramm, lov. Chaloner † Dr Lemcke 36 sménje Magister (Fulmen—Luciana) 54 kilogramm, lovagolta Ballantine † Báró Fürstenberg E. 36 pkanczája Nicosia 52½ klg, lovagolta Smith 3. Maniel R. 36 pménje Gadosh 52 kilogramm, lovagolta Warne 4.

Futottak még: Lockvogel, Condor, Element és Enbloc.

Bírói ítélet: Holtverseny, háromnegyed hosszal harmadik, egy hosszal negyedik.

Tot.: 10:39 Magister, 10:12 Sperbers Bruder.

A német szaklapok egyhangulag Sperbers Bruder-t jelölték győztes gyanánt, ellenben mi Magister és Sperbers Bruder közé helyeztük a verseny kimenetelét.

— **Katonai lövőverseny Nyiregyháza.** A Nyiregyháza állomásosó császári és királyi 10-dik huszárezred e hónap 17-én, vasárnap délután lövőversenyt rendez a lakhtanyai gyakorló téren. Az igaz-

gatótagjai a következők: Fabiny Lajos altábornagy, gróf Auersperg Károly tábornok és Fontain Henrik tábornok. Bírák: báró Taxis József ezredes, Weisz Ernő, Luksánder József, Bacsák Zsigmond alezredek és Arnold Péter őrnagy. Starterek: Krautil Ljubomir és Schwer Ottó kapitányok. Pályafelügyelők: Poppel Károly és Knudegráber József kapitányok. A programnak hét pontja van és a nevezésekből ítélve, a verseny nagyon érdekes lesz.

Lóversenyek Tátra-Lomniczon.

(Első nap.)

A magyar lovaregyesületnek nagyon helyes elhatározása volt, hogy a felső Tátra aljában csinált egy pompás lóversenyteret, amelyen akkor rendezi évente a versenyeket, amikor mindenki a hűvösebb tájakok felé igyekszik. A magas Tátra vidékén elég közönséget vélt föltalálni, amelyekből sportlátogatók is kitéljenek, sőt rövid néhány év óta annyira vonzóvá tette ezt az új versenypályát, hogy sokan inkább a lóversenyek kedvéért látogatják a fürdőhelyet s nem a fürdőhely kedvéért amazt. Nemesak az érdekes és jobb javadalmazású versenyek kiírásával tette vonzóvá a lomniczi pályát, hanem újabbal azáltal is, hogy különféle ünnepek, virágkorzó, tánc, zene stb. rendezésével élénkíti versenyprogramját.

A négy napra terjedő meeting holnap kezdődik, mely a nevezésekből s az előjelekből ítélve, fényesnek ígérkezik.

A tátra-lomniczi fürdőhelyre már tegnap nagy számmal érkeztek vendégek Budapestről s különösen az előkelő sportvilág már ma is erősen van ott képviselve.

Ami pedig a versenyző anyagot illeti, tizen-negy versenystálló küldött lovakat a meetingre, köztük jóklasszusokat is.

Minden versenynap egy jobban javadalmazott futammal teszi vonzóbbá a programot. Holnap a 20,000 koronás Tátra-handicap, csütörtökön a két-évesek számára kiírt lomniczi-díj, szombaton a kétévesek handicap-je s vasárnap a meeting leg-érdekesebb versenye, a 60,000 koronás Kárpáti-díj kerül eldöntésre, melyben két és hároméves lovak fognak összekerülni. Lesz minden napon két urlovas verseny is. Lovakat küldtek Tátra-Lomniczra: Gróf Andrassy Tivadar, Capt. André, gr. Batthyány Elemér, Blaskovich Ernő, gróf Degenfeld Imre, gróf Forgách István, Egyedi Arthur, báró Erlanger L., báró Königswarter Hermann, Capt. Georg, lovag Lederer Sándor, Rosenberg Gyula, gróf Pejacevich Albert, báró Üchtritz Zsigmond, Wahrmann Richard, Mr. Sifton, báró Liptay Béla, Dreher Antal, báró Springer Gusztáv, Szászbereki ménes, gróf Wenckheim Dénes, Miklósfalvi ménes, Mr. Newmarket, gróf Orsich P., Capt. George, Mr. Blue Green, gróf Schönborn Ferenc, gróf Korischofsky Ferenc, Bárczay T., gróf Trauttmannsdorf L. stb.

A holnapi nap főszámában, a Tátra-handicapban 13 ló maradt állva, melyek közül a következők várhatók a starthoz:

Kelet 46.	58 kg.	lov. Adams.
King Amphion 56.	57	• Barker
Aga 46.	52	• Sharpe
Véletlen 36.	52	• Gilchrist
Malteser 36.	52½	• Peake
Zofe 46.	51	• S. Bulford.
Duna 36.	50	•
Forgószél 36.	50	• Wilton.
Cousine 36.	49½	• Cleminson
Spinster 36.	46	• Sands
Dalfy 36.	44½	• Slack
Belle Helene 36.	40½	• Finan

Tehát csupán Tip-Top maradt ki a valószínű indulók közül, mely istállótársa Zofe miatt fogadta el a terhet. Lehet, hogy a start pillanatáig még egy vagy két ló kimarad a listából, de több semmi esetre.

A tátra-lomniczi pálya alkotása olyan, hogy az 1600 méteres távolság 2000 méternek felel meg, amennyiben a mértföldes start már az egyenesben van s ép azért e versenyben csakis a jobb állóképességű lovak érvényesülnek. A benevezettek között legelőnyösebben Agát sulyozták, jó eséllyel indulhatnak még Kelet, Zofe, Malteser és Dalfy. Ha Kelet a tavalyi formájában lenne, akkor nem kellene keresni a nyerőt, de minthogy legutóbbi

futásai nem igen ajánlják, inkább azt hisszük, hogy a mindinkább javuló

Aga

lesz az ideai Tátra-handicap győztese.

Tipjeink a holnapi napra a következők:

- I. Nyíri biczkás—Füty
- II. Ignác—Jurátus
- III. Aga—Malteser—Zofe
- IV. Contrás—Castagnette—Brabantine
- V. Jutalom—Contrás—Bendeguz
- VI. Balesk—Lárma
- VII. Nyíri bioskás—Kékény.

KÖZOKTATÁS.

Szüneti tanfolyamok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a folyó tanév nagy szünetében középiskolai philológiai tanárok továbbképzése céljából latin philológiai, antik plastikai és pannóniai s dáczi régiségeket tárgyzó tanfolyamot szervezett, amely tanfolyam vezetésével Hampel József, Kassai Gusztáv, Kuzsinszky Balint egyetemi és Maywald József főgimnáziumi tanárokat bízta meg; a tanfolyamra hallgatók a következő tanárokat vette fel: Abaffy Béla makói, Balázs Cziril szamosújvári, Beke Lajos félegyházi, Costa János zombori, Duda János lugosi, Faragó János pápai, Gaál Lajos szent-gothárdi, Gálfi Lőrincz kolozsvári, Keczer Géza szakolczai, Klima Lajos besztercebányai, Kovács Károly makói, Krómer István beregszászi, Lakatos Vincze keszthelyi, Máthé György lugosi, Pecurariu János nasszói, Reinner Márton pozsonyi, Stiller Bernardin gyöngyösi, Székely István nagyszéni, Szép Lajos nagykovácsi, Vojtás Mátyás selmeczbányai és Zlinszky Aladár budapesti gimnáziumi tanárokat és Mandola József egri főreáliskolai tanárt. A tanfolyam díjtalan és hallgatói, amennyiben állami szolgálatban működnek 50 forint segélyben is részesülnek. Ugyancsak a folyó tanév nagy szünetében július 18-tól augusztus 27-ig középiskolai rendkívüli tornatanító-képző tanfolyamot fognak megtartani, melyre a következő tornatanítók és tanárok nyertek felvételt: Ince Béni (Fiume), Kostyák Rezső (Trozetna), N. Pékár Károly (Lőcse), Glatz Ferenc (Besztercebánya), Klima Lajos (Besztercebánya), dr. Kovács Zoltán (Győr), Ince Lajos (Nagybánya), Németh József (Nagybánya), Cholnoky Károly (Nagybszalon), Tholt Pál (Versecz), Szántó Károly (Nagybánya), dr. Ferencsik Lajos (Zombor), Weisz Rezső (Baja), Tarján Gyula (Kolozsvár), Ragáni István (Kapuvár), Dold István (Nagybecskerek), Dobay Sándor (Sepsi-Szent-György), Stromp Gyula (Sopron), Zikéli Mihály Adolf (Segesvár), Rácz János (Kézdi-Vásárhely), Hucskó János (Budapest) és Schäffer István (Szilágy-Somlyó).

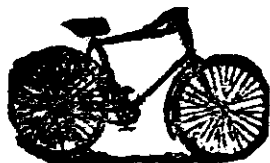
Pályázat gazdasági tanulóknak. A kolozsmonostori gazdasági tanintézetnél a jövő 1898—99. tanévben kilencz állami alapítványi ösztöndíjas hely ül meg. Pályázni szándékozók kérvényeiket a földmívelésügyi miniszterhez címezve, közvetlenül a nevezett tanintézet igazgatóságánál július 15-ig adhatják be. Megjegyzendő, hogy kizárólag csak az erdélyrészi megyékben született, iskolai tanulmányaikat sikerrel végzett vagyontalan ifjak pályázhatnak.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Áldásy Antal magyar nemzeti muzeumi segédet segédőrré, Kovács László díjnokot pedig muzeumi segédé, a pénzügyminiszteri üm rendeletileg Oriás János alsó-tendvai díjtalan adóhivatali gyakornok-jelölt, jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett, díjtalan adóhivatali gyakornokká, a gazdasági miniszter Müller Imre segésvári állami elemi iskolai tanítót, egyelőre ideiglenes minőségben, a budapesti országos gyűjtőfogházhoz római katolikus kántor-tanítót nevezte ki.

Magyar név. Huflesz Péter máv. állomásfőnök marczalii lakos, valamint kiskoru leányai Johanna és Ida Holádi-ra, Birtoun Adorján miniszteri segédtitkár budapesti lakos Bánlakira, Blstyk János kovácsi kántortanító, valamint kiskoru leányai Irma és Jolán Bessere, kiskoru Kohn Sándor zombolyai lakos Bogdánra, Schestauber János debreczeni lakos Szilágyira, Stern Iszák máv. állomás felügyelő balma-ujvárosi lakos, valamint kiskoru gyermekei Olga és Sándor Somogyira, Vlaszincz Márton zentai lakos Vadaszra, Handler Dezső miskolci lakos Hajnalra, Frizlovics József máv. mozdonyfűtő miskolci lakos, valamint kiskoru leányai Julianna, Zeuzsanna, Mária és Erzsébet Ferenczire, Dauter János máv. mozdonyfűtő miskolci lakos, valamint kiskoru gyermekei Zoltán, Mária, Jolán, Kálmán és Etelka Darvasra, kiskoru Salzer Lipót makói lakos Nádasra, Novotni János, István és Antal makói lakos Kisre, Drozd András máv. pályafő svábi lakos, valamint kiskoru fia András Rigóczira, Habela István máv. pályafő svábi lakos, valamint kiskoru gyermekei: Mária, Anna, István és Zeuzsanna Hódosira, Hlavács István magyar államvasúti munkavezető karvalyi lakos, valamint kiskoru gyermekei: József, Veronika, István, Mária, Ferenc és Ilona Havastra váltották nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

NYILT-TÉR.

Columbia

világhírű amerikai kerékpár gyártmányok, saison előrehaladottsága miatt árengedménnyel árusítatnak, ugyancsak a Steyeri Meteor kerékpárok is.

FODOR KÁROLY és Társa V., Erzsébet-tér 17.

Nyári-iskola: Arena-ut és Lendvay-utca sarok.

K

atángy-Naptár

1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni, hirdetések közlésére a legalkalmasabb.

Hirdetéseket elfogad: az Országos Hírlap kiadóhivatala VIII. ker., József-körút 65. szám.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, július 12. (Esti tőzsde.) **Oszták** hitelrészvény 305.10. Az irányzat szilárd.

New-York, július 12. (C. T. B.)

	július 12. cents	július 11. cents
Buza júliusra	81 ¹ / ₂	82 ¹ / ₂
„ szeptemberre	72 ⁷ / ₈	73
„ decemberre	72 ³ / ₈	72 ⁵ / ₈
Tengeri szeptemberre	86 ⁷ / ₈	85 ⁷ / ₈

Chicago, július 12. (C. T. B.)

	július 12. cents	július 11. cents
Buza szeptemberre	67 ⁷ / ₈	68
Tengeri szeptemberre	82 ¹ / ₂	82 ¹ / ₂

Ipar és kereskedelem.

A magyar ipar diadala. A „Narodni” jelentése szerint a prágai villamos központi állomás berendezésével a budapesti G a n z é s T á r s a részvénytársaságot fogják megbízni.

A budapest-szentlőrinci téglagyár-részvénytársaság mai rendkívüli közgyűlésén elhatározták, hogy az eddigi 200.000 forintot tevő részvénytőkéket 20.000 forintra leszállyítják, amennyiben részvényenkint kilenczven forintot visszafizetnek a részvényeseknek.

A nemzetközi waggon-kölcsönző társaság ma délután L a n c z y Leo országgyűlési képviselő elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen határozatba ment az igazgatóság amaz indítványa, hogy a társaság alaptőkéjét 2.800.000 koronáról 8.200.000 koronára emeljük olyképen, hogy 900—1000 darab 400 korona névértékű új részvényt becsússzanak ki, amely újabb részvények 1898. január 1-étől fogva részesülnek a társaság jövedelmében. A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta, s fölhatalmazta az igazgatóságot, hogy ez értelemben módosítsa az alapszabályokat.

Az általános waggon-kölcsönző társaság ma délután H a r t e n s t e i n Zsigmond királyi tanácsos elnöklésével tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy a társaság alaptőkéjét 1000 darab új részvény kibocsátásával 2.400.000 koronáról 2.800.000 korona névértékre emeli. Az új részvények, amelyek egyenkint 400 korona értéket képviselnek, 1898. január hó 1-étől kezdve részesülnek a társaság jövedelmében.

Kőbányai sertésplacc, július 12. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon fe-

lül sulyban) 58—53¹/₂ krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgrig terjedő sulyban) 59—59¹/₂ kr. Könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban; 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) 59—59¹/₂ krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 59—60 krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 58—58¹/₂ krajczárig. Sertéslétszám: 1898. július 10. napján volt készlet 44.541 drb, július 11-én felhajtott 225 drb, július 11-én elszállított 381 darab, július 12-ére maradt készletben 44.385 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, július 12. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1898. július 11-én érkezett 576 drb. Készlet 60 darab, összes felhajtás 636 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 519 drb, elszállítatlan maradt 117 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—60 kr, 220—280 kilós 58—59¹/₂ krajczár, 320—380 kilós 58—59 kr, öreg nehéz 58—59 krajczár, malacz 38—40 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti borjuvásár, július 12. Felhajtott 992 darab élő borju. Napi árak: belföldi borju 28—36 forint, kivételesen 40 forint 100 kilogrammonkint.

Bécsi sertés vásár, július 12. Bejelentettek a mai vásárra 6797 darabot, felhajtottak pedig a vásár kezdetéig 3678 darab fiatal sertést, 2548 darab magyar zsirsertést, összesen 6226 darabot. A gyenge kereslet következtében a kisebb felhajtás dacára is bágyadt volt az üzlet. Jegyzések: elsőrendű 54—55 krajczár, közepes és öreg sertés 51—53 krajczár, könnyű 47—50 krajczár és fiatal sertés 38—53 krajczár, kilónkint, élősulyban.

Közlekedés.

Állomás-kibővítés. A kelenföld-bicskei vonal második vágányának megépítése, valamint a már építés alatt álló székesfehérvár-bicskei helyi érdekű vasut beágazása szükségessé teszik, hogy a magyar királyi államvasutak bicskei állomását kibővítsék. A bővítési munkák 120.000 forintba kerülnek.

Nők a vasutaknál. A kereskedelemügyi miniszter már korábban kimondotta, hogy nők nem alkalmazhatók a vasuti szolgálat amaz ágaiban, amelyeknek ellátása a vasuti tanfolyam elvégzéséhez köttetik. Ez alapon mindazokat a kórvényeket elutasította, amelyekben nők folyamodtak a tanfolyamba leendő felvételük iránt. Ugyanezt a határozatot hozta a miniszter legújában, amikor a kórvényhez gimnáziumi érettségi bizonyítványt mellékeltek. Ez alkalommal ismét kijelentette a miniszter, hogy nőknek alkalmazását kizártnak tartja a vasuti forgalmi szolgálatban.

A magyar királyi államvasutak áruforgalma. A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt helyi érdekű vasutakon feladatott a múlt hónapban összesen 167.970 kocsirakomány fizető áru, az idén tehát, dacára a gabona- és lisziforgalom tetemes hanyatlásának, 6.779 kocsival több, ami a legtöbb egyéb cikk, főleg pedig a szén-, érc-, vas-, kő- és faneműek forgalma jelentékeny emelkedésének tulajdonítható. Csökkenés gabona- és liszten kívül a múlt hónapban, csakis a kőolaj, dohány, széna és szalma és a különféle állatoknál is, többnyire jelentékeny forgalmi szaporulat konstatalható.

Az év eleje óta jun. végéig pedig volt az összes feladás: a folyó évben 964.738 kocsirakomány fizető áru, vagyis a múlt événél nem egészen 0.5 százalékkal kevesebb. Gabona feladatott ezen idő alatt az idén 57.198 kocsi, liszt 33.928 kocsi, keveslet volt aztán még kőolajnál, széna és szalmánál, élő állatoknál, változatlan maradt a forgalom répa- és cukornál; tetemes többletek voltak azonban a szénél, melyből feladatott 121.105 kocsi, továbbá faneműknél. A legnagyobb feladási cikkek eszerint jelenleg — eltekintve a darabárúktól — a fa és a szén, mely két cikk együttvéve az összes forgalomnak mintegy 25 százalékát teszi, míg a gabona- és lisztforgalom együttvéve az idén annak nem egészen 10 százalékát tette.

Gabonaimport Fiumén át. A magyar gabona-termés ideai viszonyaira nézve jellemző az a körülmény, hogy a javában folyó aratás dacára egyre tart a külföldi gabona importja. A gabona-készletek abszolút hiányát idegen gabonaneműek behozatalával kell pótolni s innét van, hogy júniusban két teljes és egy részleges hajórakomány, összesen 41.865 métermázsa tengeri érkezett Fiuméba budapesti és fumei czégek részére. Ezenfelül behoztak

még a fumei hántoló számára 121.970 métermázsa keletindiai nyersrizst három angol gőzessel. 1897. júniusban rizsből 70.900 métermázsa érkezett, míg tengeriből nem jött semmi, bár a tavalyi gabona-termés az ideinél jóval rosszabb volt. Júliusban még két gabonahajót várnak Romániából Fiuméba. A jelen évadban egész június végeig, több mint egymillió métermázsa különféle gabona érkezett Fiuméba. Behoztak ugyanis

	1896-7-ben métermázsa	1897-8-ban métermázsa
Buzát	—	153.398
Árpát	—	12.380
Rozst	—	20.310
Tengerit	6889	414.282
Nyersrizst	620.246	448.456
Összesen	424.357	1.031.226

Tavaly tehát említésre méltó mennyiségben csakis rizst hoztak be a fumei kikötőbe. Megjegyezzük még, hogy a származási helyek szerint a buza leginkább Oroszországból és az Egyesült Államokból, az árpa Romániából, a rozs Oroszországból, a tengeri Romániából és Oroszországból és a nyersrizs Hátsó-Indiából került behozatalra.

Déli vasut. A székesfehérvár-komáromi vonalon folyó évi július hó 1-én a Székesfehérvárról este 8 óra 30 perczkor Komáromba induló személyvonat menetrendje megváltozik. Nevezett naptól kezdve ugyanis ezen vonat Székesfehérvárról este 9 óra 32 perczkor, vagyis a Budapest déli vasuti pályaudvarról este 8 órakor induló gyorsvonat megérkezte után indul és Komáromba éjjel 12 óra 32 perczkor fog érkezni.

Az oszták vöröskereszt-sorsjegyek legutóbb tartott húzásánál a 40.000 koronás főnyeremény a 336 sorozat 50 számú sorsjegyre esett. Ez a sorsjegy Beifeld József budapesti bankházában részleltetésre adott el: s a megállapított részletek alig felenyire voltak befizetve.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, július 12.

A készáruüzlet ma is szilárd irányzatban folyt le. A malmok további 30 krajczárnyi árjavulást engedélyeztek, de azért ötezer métermázsa buzánál többet nem bírtak összevásárolni.

Hiába csalogat a 13 forintos ár is, ahol nincs, ott még a malom is hiába keres. Az új terméknél a kínált jobb áraknak már inkább van vonzóerejük, ámbár a kínálat még nagyon gyenge, mert a mostani kedvezőtlen időjárás mellett senki sem mer szállítási kötelezettséget elvállalni.

Elkelt ezer métermázsa 76 kilogrammos u buza 9 forint 50 krajczáron, 3 óra, Budapestén augusztus havában szállítva; továbbá 78 kilogrammos 11 forinton júliusi szállítással.

Rozs iránt pláne hevesen nyilvánul a vásárlókedv. A vevők leginkább azt akarnák, hogy az eladó nemcsak bizonyos napra, hanem meghatározott órára vállalja el szállítási kötelezettségét. Fizettek prompt rozsert 8.32 és fél krajczárt budapesti paritással.

Zab ára is 10—20 krajczárral emelkedett. Új áruban nem volt forgalom.

Tengeri és árpa üzlettelen.

A határidőpiacz valamivel szilárdabb volt. Egyenlegként 15 krajczárral emelkedett a buza ára, 12 krajczárral a rozsa, 5 krajczárral a zabé és 4 krajczárral a tengerié.

Tengeriből még mindig semmit sem mondtak fel, az új leszámló árfolyam 5 forint 7 krajczár.

Jeleztük, hogy ma esedékes a w a s h i n g t o n i mezőgazdasági hivatal kimutatása az Unio országainak mezőgazdasági állapotáról és a C. T. B. sürgönye nyomán közöljük e jelentés adatait, amelyek a tegnapi amerikai tőzsdék zárlata után kerültek nyilvánosságra.

Az őszi buza állapota a folyó hó elsején a normális termés 85.7 százalékának felelt meg, azonban a múlt hónap 90.8 százalékkal, tehát 5.1 százalékkal a rosszabbodás, míg a tavaszi buzánál a visszaesés még többet, 5.9 százalékot tesz, lévén a múlt hónap 100.9 százalék ellenében 95 százalék a mostani állapot.

Ez adatok alapján Brown, a newyorki gabonatózsde statisztikusa a reménybeli eredményt őszi buzában 348.460.000 bushelre, tavasziban

255,360.000 bushelre, összesen tehát 603,820.000 bushelre taksálja.

Az egyes országokban az állapot százalékokban kifejezve a következő volt:

a) őszi búzában:

	1898.		1897.		1896.		1895.	
	július 1.	június 1.	július 1.	június 1.	július 1.	június 1.	július 1.	június 1.
Pennsylvania	87	96	101	70	83			
Maryland	86	90	110	—	103			
Tennessee	90	93	110	—	86			
Ohio	89	97	88	50	60			
Michigan	98	97	78	75	69			
Indiana	94	95	65	66	52			
Illinois	66	—	40	80	50			
Missouri	68	96	52	75	68			
Kansas	89	104	89	75	42			
Kalifornia	40	33	78	100	82			
Kentucky	93	—	101	64	85			
Átlag	85.7	90.8	81.2	75.6	65.8			

b) tavaszi búzában:

Minnesota	91	100	95	88	112
Jova	97	102	86	96	109
Nebraska	102	105	92	90	89
Dél-Dakota	89	103	85	99	102
Észak-Dakota	92	104	95	96	102
Washington	102	97	95	97	94
Oregon	105	101	90	93	90
Átlag	95	100.9	91.2	93.3	102.2

A tengerivel bevetett földek az idén 97 százalékát teszik a múlt évi területnek; és a vetések állapota július 1-én a normális termés 90.5 százaléknak felelt meg. Az eredményt 2,074,376.000 bushelre becsülik.

A gabona általános átlagállapotát a következő táblában tüntetjük fel százalékokban:

	1898		1897		1896		1895	
	júl. 1.	jun. 1.	július 1.	június 1.	július 1.	június 1.	július 1.	június 1.
tengeri	90.5	—	82.9	92.4	99.3	95	93.2	—
őszi buza	85.7	90.8	81.2	75.6	65.8	83.9	77.7	—
tavaszi buza	95	100.9	91.2	93.3	102.2	68.4	74.1	—
őszi és tavaszi	89.4	—	84.9	83.4	76.2	79.3	76.6	—
zab	92.8	98	87.5	96.3	83.2	77.7	88.8	—
rozs	93.8	97.1	95	83.8	80.7	87	85.3	—
árpa	85.7	78.8	88.5	88.1	91.9	76.8	88.8	—

A veleje e jelentéseknek az, hogy míg egy hónap előtt a hivatalos kimutatás szerint 637.500.000 bushel búzára volt remény, addig június havában a kilátások 33.680.000 bushellel redukálódtak.

Az amerikai termés-becsléseknek lehet ugyanaz a tendenciájuk, mint a miénknek: minden újabb jelentés újabb visszaesésről számol be, pedig olyan silány esztendő után, mint a tavalyi, ép az ellenkezőre volna szükség.

Az amerikai „visible supply” szintén ugyanabban a bajban sinlődik, mint a mi készletünk: ijesztő módon apad. Az állomány kitett ezer bushelben:

	e héten	a múlt héten	1897-ben	1896-ban	1895-ben
búzában	12.516	14.700	16.609	47.220	41.258
tengeriben	22.855	22.574	15.425	9.188	6.882

Az atlanti kikötők csoportja is csökkent és pedig elszállítottak a múlt héten ezer bushelben:

	buzát	tengerit	lisztet
Angliába	1.230	1.380	210
Franciaországba	—	110	—
Belgiumba	340	300	—
Németországba	20	630	—
A kontinensre	300	40	30

A jelenleg az Óceánon uszó gabonamennyiségekben ugyancsak apadást konstatálhatunk. Utban van ezer quarterben:

Anglia felé:

	e héten	a múlt héten
buza	2.750	2.890
tengeri	610	740
árpa	220	240

A kontinens felé:

	e héten	a múlt héten
buza	1.160	1.430
tengeri	750	800
árpa	135	170

Londonból sürgönyzik Anglia heti hozatalát, amely kitett ezer quarterben:

	e héten	a múlt héten
buzából	356	336
lisztből	104	282
tengeriből	319	121
árpából	68	59
zabból	175	115

Közöljük végül az indiai és orosz gabona-szállításokat, amelyek kitettek ezer quarterekben:

Indiából búzában

	e héten	a múlt héten
Anglia felé	200	78
kontinens felé	87	65

Oroszországból elment

buza	165	178
tengeri	42	19

A külföldi piacok ma jelentéktelen változásokat jeleztek.

Szerbiában holnapról fogva ismét beszedik az importálandó gabona után a beviteli vámot.

I. Készárúüzlet.

Előfordult készára-eladások.

Mennyiség miniszámban	ár	faj	hektoliterenkénti súly kilogrammban	átadási hely	ár netto 100 kgr.-kint	kézpénz 3 hónapra
100 ó	buza	tiszavidék	78	Budapest	13.10	8hó
100	"	"	77	"	13.—	"
100	"	"	76s	"	13.10	"
150	"	"	76	"	13.—	"
400	"	"	75	"	12.70	"
100	"	"	75	"	12.65	"
1600	"	bácskai	75s	"	13.—	"
550	"	"	73s	"	12.65	"
450	"	"	73	dohos	12.—	"
100	"	felsőtisza	77	Budapest	12.80	"
700	"	raktár	76	"	12.90	"
700	"	"	76	"	12.90	"
200 új	rozs	prompt júliusi	—	Bpest par.	8.32 1/2 kp	"
100	"	"	—	"	8.20	"
300 ó	zab	—	—	Budapest	8.30	"
200	"	—	—	"	8.25	"
200	"	—	—	"	8.15	"
300	"	—	—	"	8.10	"
100 ó	tengeri	—	—	"	5.25	"
200	"	—	—	Szarvas	5.—	"

Hivatalos készárújegyzések.

Áru	ó vagy új	faj	hektoliterenkénti súly kilogrammban	100 kgr. kézpénz-ára	hektoliterenkénti súly kilogrammban	100 kgr. kézpénz-ára	
Buza	ó	tiszavidék	74	12.40	12.50	75	12.60
		"	76	12.70	12.75	77	12.85
		"	78	13.—	13.10	79	13.15
		"	80	—	—	81	—
		pestvidéki	74	12.35	12.45	75	12.55
		"	76	12.65	11.70	77	12.80
		"	78	12.95	13.05	79	13.10
		"	80	—	—	81	—
		fehért.	74	12.40	12.55	75	12.65
		"	76	12.75	12.80	77	12.90
		"	78	13.05	13.15	79	13.15
		"	80	—	—	81	—
		szerb	75	—	—	—	—
rozs		eisördöntő	70—72	8.—	8.10		
árpa		takarm.	60—62	5.50	6.—		
		szeszfőz.	62—64	—	—		
		sőrfőzésre	64—66	—	—		
zab		—	39—41	7.90	8.30		
tengeri		bánsági	—	5.15	5.20		
		másnemű	—	5.10	5.15		
repce	új	káposzta	—	12.—	12.50		
		másnemű	—	—	—		
kőles		—	—	—	—		

II. Határidőüzlet.

Előfordult határidőkötések.

Áru	Határidő	Délleti és déli tőzsde		Délutáni tőzsde			
		Kezd.	Forgalom	Kezd.	Forgalom		
buza	szept.	8.65	8.67-69-70	8.78	8.80		
			72-70-68			8.78-77	
			70-73-76				8.77
			71-74				
rozs	szept.	6.31	6.30-82	6.34	6.33		
			83			6.87	
			6.86-87				6.88
			—				
zab	szept.	5.71	5.72	5.73	5.70		
			—			5.71	
			—				5.72
			—				
tengeri	július	5.03	5.05 07-09	5.07	5.08		
			08			5.10-11	
			—				5.12
			—				
" auguszt.	5.04	5.06-07-09	5.09	5.09			
		—			5.10-12		
		—				5.13	
		—					5.15
" szept.	5.06	5.08-90-10	5.11	5.11			
		—			5.12-13		
		—				5.15	
		—					—
" máj.	4.30	4.28-25-28	4.31	4.31			
		—			4.33		
		—				4.32	
		—					4.32
repce	aug.	12.20	12.25	12.80			
			—		—		
			—			—	
			—				—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárlata			
		július 12-én	július 11-én	Leszámitó ártályamok	—
buza	szept.	8.76	8.78	8.65	8.67
		—	—	—	—
rozs	szept.	6.83	6.85	6.74	6.76
		—	—	—	—
zab	szept.	5.72	5.74	5.66	5.68
		—	—	—	—
tengeri	július	5.07	5.09	5.05	5.07
		—	—	—	—
" aug.	5.08	5.10	5.06	5.08	—
		—	—	—	—
" máj.	4.30	4.32	4.32	4.33	—
		—	—	—	—
repce	aug.	12.20	12.30	12.20	12.30
		—	—	—	—

Raktárállomány:

	Körraktár	Raktárház	Sílos
Buza	23700	1279	4100
Rozs	800	—	—
Árpa	200	—	—
Zab	800	50	—
Tengeri	36800	1027	3700
Liszt	20800	2439	—

Gabonaforgalom:

1898. július 11.

	érkezett	elszállított
buzából	3197	—
rozból	102	—
árpából	105	—
zabból	101	219
tengeriből	18864	901

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, július 12.

A kedvezőtlen időjárás ismét nyomasztólag hatott a tőzsde üzemére. A reggeli megnyitáskor még mutatkozott a szilárdság némi nyoma, de midőn a gabonátőzsdén az árak megszilárdultak, ami szintén csak azt jelz, hogy a fenyegető esős idő a gabonakereskedést befolyásolja — az értékek ára újra hanyatlani kezdett. Leginkább csökkent az osztrák államvasút részvényének ára. A délutáni zárlat felé az árak ismét emelkedtek, de csak jelentéktelen mértékben. A helyi piacon sem volt nagyobb mozgalom. Ércpénz és külföldi váltó ára változatlan.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 392.40 391.75, Osztrák hitelrészvény 358.85—358.05, Osztrák-magyar államvasút 357.40—356.—, Közüti vaspálya 380—380.50 Jégvizontbiztosító 67 forintot kötetett.

Délleti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 358.80, Magyar hitelrészv. 391.50, Aranyjárdék 120.75, Koronajárdék 99.05, Leszámitó-bank 258.25, Jelzálogbank 249.—, Rimamurányi 251.50, Osztrák-magyar államvasút 356.25, Ipar- és kereskedelmi bank 102.50, Déli vasút 77.25, Villamos vasút 256.50, Közüti vasút 380.—.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajárdék 99—99.05, Kereskedelmi bank 1418.—

TERMÉNY- ÉS ÁRUTÖZSDÉK.

Budapest, július 12. Z s i r a d é k b a n cse-
lély forgalom volt, az árak változatlanok marad-
tak. Szilva fentartotta jegyzéseit; boszniai 100
darabos október-novemberi szállítással 12 forint
72 és fél krajczáron forgott métermázsánkat.
Szilva iz teljesen üzletellen volt.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Leírás	Ar 100 kilo-grammonként	
		Pénz	Áru
		frt	frt
Díszszir- ingyen hordó	budapesti vidéki	59.50	60.
	magyar la légerszáritott vidéki városi légerszáritott, 4 darabos	59.	60.
Szalonna	üstölt	64.	65.
	boszniai, 1897. évi usance-minőség 120 darabos	—	—
Szilva Kész áru Zsákkal együtt géngyűlési helyett	szorbial, usance-minőség 100 darabos	—	—
	boszniai, usance-min. 120 darabos	10.75	11.25
Szilva Hafárdőre Minőség 300grammonként	szorbial, usance-min. 100 darabos	10.50	11.
	boszniai, usance-min. 120 darabos	12.50	13.
Szilvaiz Kész áru ingyen hordó	szlavóniai 1897. szorbial 1897.	—	—
	szlavóniai szorbial	15.50	16.50
Szilvaiz Hafárdőre ingyen hordó	szlavóniai szorbial	14.	15.
	lucerna magyar, 1897. vörös aprósejű 1897. vörös középszejű 1897. vörös nagysejű 1897.	—	—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, július 12. A vásári forgalom: **Hus-
nál** a forgalom csendes, árak csökkentek. **Barom-
finál** lanya, árak szilárdak. **Halban** lanya,
árak szilárdak. **Tej- és tejtermékeknél** élénk,
árak szilárdak. **Tojásnál** csendes, árak szilárdak.
Zöldsejűnél lanya. **Gyümölcsnél** élénk. **Fűsze-
röknél** csendes. Időjárás: borult, esős. A központi
vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek
hivatalos árjegyzése a következő: **Hus.** Mar-
bahus hátulja I. 54—58 frt, II. 50—54 frt.
Birkahus hátulja I. 40—42 frt, II. 38—40
frt. Borjúhús hátulja I. 56—58 frt, II. 52—56 frt.
Sertéshús elsőrendű 64—66 frt, vidéki 50—56 frt.
(Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr
(kilonként). Sertésszir hordóval 60.5—61.0 frt (100
kilonként). — **Baromfi (élő).** Tyúk 1 pár 90.0—1.20
frt. Csirke 1 pár 0.60—1.10 frt. Lud hizott kilon-
ként 68—70 kr. — **Kalóntélek.** Tojás 1 láda (1440
db) 29.0—30.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.40—3.00
frt. Petrezselyem 100 kötés 2.00—3.00 frt. Lencse m.
100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt.
Paprika I. 100 kiló 30—60 frt, II. 20—28 frt. Vaj
I. rendű kilonként 0.75—0.80 frt. Tea-vaj kilonként 0.80
—1.10 frt. Burgonya, idej, 100 kiló 2.—2.20 frt.
Burgonya sárga 100 kiló 3.50—4.00 frt. — **Halak.**
Harcsa (élő) 0.30—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60—
0.80 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.30—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, július 12. Irányzat változatlan. A
kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.50—19.75.
Finomított szesz nagyban 57.75—57.75, Finomi-
tott szesz kicsinyben 58.—58.25, Élesztő-
szesz nagyban 57.—57.75, Élesztő szesz kicsiny-
ben 57.50—57.75, Nyersszesz adózva nagyban
58.75—58.75, Nyersszesz adózva kicsinyben 57.—
57.75, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.—16.50,
Denaturált szesz nagyban 22.25—22.50, Denaturált
szesz kicsinyben 22.75—23.—. Az árak 10.000
literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest,
késpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, július 12. **Kontingens nyersszesz**
azonnali szállításra 19.70—20.20 frtig kelt el. Zár-
latjegyzés 19.80—20.20 frt.

Prága, július 12. **Adózott tripló-szesz**
nagyban 55 1/2—55 3/4 forinton jegyeztetett. Adózatlan
szesz 19.—19 1/2 forinton kelt el azonnali szállításra
nagyban.

Triest, július 12. **Kivitel szesz tartályokban**
szállítva 90% hektoliterenként nagyban 12.75—13
forinton kelt el azonnali szállításra.

Brünn, július 12. **Exkontingens szesz nagyban**
1/2 forinttal emelkedett.

Czukor.

Prága, július 12. **Nyers czukor 88% czukor-
tartalom, franco Aussig.** Azonnali szállit. 12.50
frt, október-decemberi szállításra 12.47⁵ forint.

Hamburg, július 12. **Nyers czukor l. o. h.**
Azonnali szállításra 9.20, auguszt. szállit-
ásra 9.32, október-decemberi szállításra 9.37.
Irányzat tartva, szilárd.

Páris, július 12. **Nyers czukor (88 fok) készáru**
28.75—29.— frank, fehér czukor jul.-ra 30.— frk.
aug.-ra 30.25 frank, első 4 óra 30.87 frank, okt-
ól 4 óra 31.50 frank. Finomított készáru 102.—
102.50 frank.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, július 12. Az amerikai aratási jelen-
tés ma némi csökkenést mutat, amennyiben leg-
ujabban 604 bushelre becsüli a várható eredményt.
Igy is bő termés várható. Magyarországból ellen-
ben kedvezőtlen időt jelentenek, úgy hogy az irány-
zat szilárdult. Kötések: buza őszre 8.82—8.87 fo-
rinton, rozs őszre 7.12—7.16 forinton, zab őszre
5.99 forinton, tengeri július-augusztusra 5.37 fo-
rinton, tengeri szeptember-októberre 5.46—5.45
forinton, repce augusztus-szeptemberre 12.75—
12.85 forinton.

Boroszló, július 12. Buza helyben 20.70 márka
(= 12.18 frt) sárga. Buza helyben 20.60 márka
(= 12.12 frt). Rozs helyben 16.50 márka (= 9.70
frt). Zab helyben 16.50 márka (= 9.70 frt.) Tengeri
helyben 12.— márka (= 7.06 frt). Minden 100 kilon-
ként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 53.80 frt.

Hamburg, július 12. Buza holsteini 190—206
márka (= 11.17—12.12 frt). Rozs meklenburgi
140—152 m. (= 8.23—8.94 frt.) Rozs orosz 97—
98 márka (= 5.70—5.76 frt). Minden 100 kilonként.
Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, július 12. (Megnyitás.) Buza folyó óra
24.90 frank (= 11.87 frt). Buza augusztusra 22.80
= (= 10.87 frt). Buza szept.-okt.-re 21.35 frank
= (10.18 frt). Buza 4 utolsó óra 21.25 frank
= (10.13 frt). Rozs folyó óra 16.60 frank (= 7.92
frt.) Rozs augusztusra 13.35 frank (= 6.36 frt.).
Rozs szept.-okt.-re 13.— frank (= 6.19 frt). Rozs
4 utolsó óra 13.— frank (= 6.19 frt). Minden 100
kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70
forint.

Páris, július 12. (Zárlat.) Buza folyó óra
24.95 frank (= 11.90 frt). Buza augusztusra 22.80
frank (= 10.87 frt). Buza szept.-októberre 21.45
frank (= 10.23 frt.) Buza 4 utolsó óra 21.30
frank (= 10.16 frt).

London, július 12. Gabona általán szilárd.
Angol buza 1 sh.-gel magasabb. Liszt renyhe.
Városi liszt 36—39 sh. Tengeri 17 sh. 3 p. Beho-
zatal: buza 120.000, árpa 29.000 és zab 120.000 q.

Pétóvár, július 12. Rozs helyben 6.40 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, július 12. Bár a tegnapi parlamenti
konferenciáról ma már kedvezőbb hírek keringtek,
ennek dacára az árak nagyobb mérvű eladások
folytán gyengültek. Főképp államvasuti és alpesi
részvények szenvedtek. Egyéb értékekben gyér üzlet
volt a déli tőzsdén is. Valuta változatlan.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 358.62
358.12, Länderbank 226.62—226.25, Elhavölgyi
vasut 262.25—262.50, Osztrák-magyar államvasut
357.50—356, Déli vasut 77.37, Dux bodenbachi
69.75—70, Dunagőzhajózási 484—485, Alpesi bánya
162.40—161.10, Tramway 515—515.50, Új tramway
87.50, Dohányrészvény 134—134.50, Északnyugoti
vasut 247.50, Török sorsjegy 59.70—59.50.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák
hitelrészvény 358.25, Bankverein 266.50, Anglo-bank
157.25, Union-bank 295.50, Länderbank 226.—,
Osztrák-magyar államvasut 356.25, Déli vasut 77.25,
Alpesi bánya 161.30, Márka 58.83. Májusi járadék
101.55.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.25,
Tramway 515.50, Anglo-bank 157.25, Bankverein
266.50, Unionbank 295.50, Länderbank 226.25,
Osztrák-magyar államvasut 356.25, Déli vasut
77.25, Elbevölgyi vasut 262.50, Északnyugoti vasut
247.50, Török dohányrészvény 134.—, Prágai
vasipar 735.—, Alpesi bánya 161.40, Májusi jára-
dék 101.55, Török sorsjegy 59.60, Német márka
58.83.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Ma-
gyar aranyjáradék 120.80. Magyar koronajáradék
99.05. Tiszai kölcsönsorsjegy 139.50. Magyar föld-
tehermentesítési kötv. 96.50. Magyar hitelrészvény
391.75. Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 158.—.
Kassa-oderbergi vasut 190.40. Magyar kereskedelmi
bank 1413.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.80
Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.40. Ma-
gyar leszámítoló és pénzváltóbank —. Rima-
murányi vasrészvénytársaság 250.—. 4.2% papir-
járadék 101.65. 4.2% ezüstjáradék 101.60. Osz-
trák aranyjáradék 121.35. Osztrák koronajáradék
100.90. 1860. sorsjegyek 141.70. 1864. sorsjegyek
192.—. Osztrák hitelsorsjegyek 202.—. Osztrák hitel-
részvény 358.13. Angol-osztrák bank 157.—. Unio-
bank 295.—. Bécsi Bankverein 266.50. Osztrák
Länderbank 226.25. Osztrák-magyar bank 908.—.
Osztrák-magyar államvasut 356.—. Déli vasut 77.—.
Elbevölgyi vasut 262.—. Dunagőzhajózási részvény
484.50. Alpesi bányarészvény 161.—. Dohányrész-
vény 134.50, 20 frankos 9.52, Császári kir. vert
arany 5.65. Londoni váltóár 119.95. Német bank-
váltó 58.80. Az irányzat nyomott.

Bécs, július 12. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé
zárlata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 358.37,
Magyar hitelrészvény 332.—, Anglo-bank 157.—,
Bankver. 266.75, Union-bank 295.—, Länderb. 226.50,
Osztrák-magyar államvasut 356.12, Déli vasut 77.25,
Elbevölgyi vasut 262.—, Északnyugoti vasut 246.50,
Török dohányrészvény 135.—, Rimamurányi vasmű
250.50, Alpesi bánya 161.30, Májusi járadék 101.60,
Magyar koronajáradék 29.05, Töröksorsjegy 59.75,
Német márka azonnali szállításra 58.85. Német
márka ultimóra 58.84.

Berlin, július 12. Ezüst járadék 101.50.
Osztr. aranyjáradék 103.—, Magyar aranyjáradék
102.75, Magyar koronajáradék 29.50, Osztrák hitel-
részvény 224.50, Osztrák-magyar államvasut 151.40,
Déli vasut 33.60, Bustiehrádi vasut 303.75, Osztr-
trák bankjegy 169.95, Rövid lejáratu váltó Bécsre
vagy Budapestre 169.55, Rövid lejáratu váltó Párisra
80.80, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.37, Orosz
bankjegy 256.—, Olasz járadék 93.75, Laura-kohó
199.—, Harpeni 179.40, Olasz központi vasut
132.75, Török sorsjegy 113.90. Májusi járadék
101.10.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 224.75,
Osztrák-magyar államvasut 151.40, Déli vasut 33.60,
Magyar aranyjáradék 102.75, Discontó-társaság
198.— forint.

Frankfurt, július 12. (Zárlat.) 4.2% ezüst-
járadék 86.20, 4% osztrák aranyjáradék 103.—,
4% magyar aranyjáradék 102.70, magyar ko-
ronajáradék 99.80, osztrák hitelrészvény 303.87,
osztrák-magyar bank 772.—, osztrák-magyar
államvasut 301.12, déli vasut 69.13, Elbevölgyi
vasut 226.—, bécsi váltóár 169.87, londoni váltóár
20.385, párisi váltóár 80.775, bécsi bankverein
226.75, villamos részvény 136.—, alpesi bánya-
részvény 137.—, 3% magyar arany-kölcsön 90.30,
4.2% papírjáradék 86.25. Az irányzat csendes.

Frankfurt, július 12. (Utőtőzsdé.) Osztrák
hitelrészv. 304.—, Déli vasut 69.13, Osztrák-magyar
államvasut 301.75.

Frankfurt, július 12. (Esti tőzsdé.) Osztr.
hitelrészvény 304.12. Osztrák-magyar államvasut
302.—. Az irányzat csendes.

Páris, július 12. 3 százalékos francia járadék
102.15, 3 1/2 százalékos francia járadék 107.—.
Osztrák földhitelintézet 1251, Osztrák aranyjáradék
103.35, Magyar aranyjáradék 102.40, Déli vasuti
elsőbbség 184.25, Alpesi bánya 350.—, Török do-
hányrészvény 295.—, Török sorsjegy 109.50,
Olasz járadék 92.50, Spanyol kölcsön 36.—, Me-
ridional 670.—, Otomanbank 547.—, Rio Tinto
686.—, Debeers 699.—, Eastland 138.—, Chartered
65.25, Randfontein 37.50. Új 3 százalékos francia
járadék 101.40, Déli vasut 172.—. Osztrák-magyar
államvasut 760.

Hamburg, július 12. (Zárlat.) 4.2% ezüst-
járadék 86.35, osztrák hitelrészvény 304.10,
osztrák-magyar államvasut 755.—, déli vasut 164.—,
4% osztr. aranyj. 103.10, 4%-os magyar arany-
járadék 102.90, olasz járadék 93.35. Az irány-
zat csendes.

London, július 12. (Zárlat.) Angol consolok
111.62, déli vasut 7.—, spanyol járadék 25.12,
olasz járadék 91.75, 4% magy. aranyjáradék
101.—, 4% rupia 62.62, Canada pacificvasut 85.75.
Ezüst 27.25. Leszámitolási kamatiab 1.13. Az irány-
zat nyugodt.

New-York, július 12. Ezüst 59.25.

VIZÁLLAS.

— Július 12-én. —

Folyó	Vízmerés	Vízállás		Folyó	Vízmerés	Vízállás	
		reggel	Aradás v. apadás			reggel	Aradás v. apadás
		centiméter				centiméter	
ina	Schürding	+ 220	>	Tisza	M.-Szeget	+ 087	>
Duna	Páscan	+ 853	>	"	Tisza-Ujlak	+ 070	>
"	Bécs	+ 148	>	"	V.-Nanény	+ 870	>
"	Pozsony	+ 371	>	"	Csep	+ 203	>
"	Komárom	+ 378	>	"	Tokaj	+ 242	>
"	Budapest	+ 886	>	"	Szolnok	+ 103	>
"	Ercsi	—	—	"	Csongrád	+ 138	>
"	Paks	+ 310	>	"	Szeged	+ 257	>
"	Mohács	+ 430	>	"	Titell	+ 864	>
"	Ujvidék	+ 421	>	"	Deb	+ 096	>
"	Zimony	+ 824	>	"	Szatmár	+ 246	>
"	Pancsova	+ 290	>	"	Munkács	+ 035	>
"	Bázias	+ 278	>	"	Lánerozs	+ 034	>
"	Orsova	+ 811	>	"	Homoanna	+ 064	>
"	Hohenau	+ 108	>	"	Ungvár	—	—
"	Zsolna	+ 078	>	"	Bártfa	+ 070	>
"	Szered	+ 091	>	"	Zemplén	+ 152	>
"	Ersekújvár	—	—	"	Zaloca	+ 172	>
"	Sárvár	+ 061	>	"	H.-Németi	+ 034	>
"	Győr	+ 329	>	"	B.-Ujfalva	+ 032	>
"	Zákány	+ 074	>	"	Sch.-Nfr.	—	—
"	Eszék	+ 332	>	"	Csucsa	+ 070	>
"	M.-Szabadh.	—	—	"	Nagyvárad	—	—
"	Zágráb	+ 083	>	"	Belényes	—	—
"	Sziget	+ 201	>	"	Horosgyud	+ 036	>
"	Mitrovicza	+ 278	>	"	Bákcs	+ 308	>
"	Károlyvár.	+ 072	>	"	Gyoma	+ 365	>
"	Novi	—	—	"	Gy.-Fehérv.	+ 254	>
"	Banjaluca	—	—	"	Arad	+ 140	>
"	Doboj	—	—	"	Makó	+ 282	>
"	Zwornik	—	—	"	K.-Kostály	+ 130	>
"		—	—	"	Temesvár	+ 050	>
"		—	—	"	N.-Becsker.	+ 065	>

hők magyarzala: * = Jéges víz; + = Ofelett; — = 0 alát.
< = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. július 12-én.

Main table containing market data for various securities, including government bonds (Magyar államadósság), bank shares (Bankok részvényei), and other financial instruments. It includes columns for item names, prices, and exchange rates.

V. Bankok részvényei.

Table listing bank shares such as 'Angol-osztrák bank', 'Budapesti bankgyűlés', and 'Első magyar iparbank' with their respective prices and exchange rates.

VI. Takarékp. részvényei.

Table listing savings bank shares like 'Belvárosi takarékpénztár', 'Budapesti III. k. takarékp.', and 'Bpest-erzsébetvárosi takarékp.'.

VII. Biztosító-társ részv.

Table listing insurance company shares such as 'Bécsi biztosító társaság', 'Bécsi élet- és jár.-bizt. intézet', and 'Első m. ált. biztosító társaság'.

VIII. Gözmalomok részv.

Table listing flour mill shares like 'Concordia-gőzmalom r.-t.', 'Első bpesti gőzmalom', and 'Erzsébet-gőzmalom'.

IX. Bányák és téglagy. r.

Table listing shares of mines and brickworks such as 'Bpesti téglá- és mészégő', 'Egyp. téglá- és csemmentgyár', and 'Eszaka. egy. közsébk. és iparv.'.

X. Vasművek és gépgy. r.

Table listing shares of iron works and machinery companies like 'Első m. gazdasági gépgyár', 'Daubuis' hajó- és gépgyár', and 'Ganz és társa vasöntő'.

XI. Könyvnyomdák r.

Table listing shares of printing houses such as 'Athenaeum' irod. és nyomd. r.-t.', 'Franklin-társulat', and 'Könyves' műintézet'.

XII. Különféle vált. részv.

Table listing various exchange rates and other financial instruments like 'Allános wagnonkölcsönös', 'Apoló' kölcsönös-ny. gyár r.-t.', and 'Banlin-féle vegyi gyárak r.-t.'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including 'Magyar ruganylánc-ny. gyár', 'Magyar vasúti forgalmi r.-t.', and 'Magyar villamosgy. r.-t.'.

XIII. Közleked. vált. részv.

Table listing shares of public transport and communication companies like 'Adria m. k. teng. hajó r.-t.', 'Aradi és csanádi r.-t.', and 'Bács-pakraczi vasút'.

XIV. Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets such as 'Bazilika sorsjegy', 'Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről', and 'Budavárosi sorsjegy'.

XV. Pénzmenek.

Table listing gold and silver certificates like 'Arany, cs. és kir. vert.', 'osztrák vagy magyar 8 frtos', and '20 frankos'.

XVI. Váltók árfolyamai (látra).

Table listing exchange rates for various cities like 'Amsterdam', 'Brüssel', 'London', and 'Párizs'.

XVII. Határidőre kötött értékp.

Table listing forward contracts for various securities like 'Magyar államadók', 'Magyar koronajáradék', and 'Magyar államosított hitelbank'.

Lezároló árfolyamok július 11-én.

Table listing closing exchange rates for various securities like 'Egyes. téglá- és csemmentgyár', 'Erzsébet- és csemmentgyár', and 'Magy. áll. gőzmalom'.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(73)

Írta: CROKER M. B.

Eddig korai reggeli lovaglás volt Mark legjobb üdülése, azután apjával reggelizett, elolvasta neki az újságot, mindentelét elbeszélte neki és sétálni ment vele egészen három óráig, amikor az örnagy lefeküdt és aludt egészen az ebédig. Fia közben meglátogatta egyik-másik szomszédját, rajzolt vagy festett vagy kiment az erdőbe, hogy vadászaton próbáljon szerencsét.

Este a beteg mindig jobban érezte magát. Az apa és a fiu sakkozott, piquet vagy ecarté-ot játszott, az örnagy régi barátjairól és bajtársairól beszélt, szivarozott, régi történeteket mesélt el és gyakran két óra is volt, amikor Mark rávehette, hogy ágyába térjen. Nyolcz-tíz nap óta mindez másképen történt. Az öreg ur már nem maradt ébren késő éjjelig, nem ment a kertbe sétálni, nem ült ki a napra és nem távozott el többé hazulról. Félt, hogy apját valami roham éri és csak ma reggel küldött el Burgesz doktorért, hogy látogatását vagy tanácsát kérje.

A fehér napernyő eközben közelebb és közelebb érkezett, de még nem lehetett tudni, férfi vagy nő rejtőzik-e alatta. Végre a hordszékét felhozták a verandára és ott letették. A napernyő alatt Pollitt Dániel ült!

— Bácsi, te vagy az? kiáltotta Mark.

— Igen, én, fiam! felelte az öreg ur, aki nagyon haragosnak és meglegedettnak látszott. Egyik kezében napernyőjét, a másikban indiai utikönyvet tartott. De ne szakaszd ki a karomat, . . . hadd szálljak ki! Így ni! . . . Elhatároztam, hogy megleplek és alighanem sikerült is, tette hozzá és hatalmasan megrázta unokaöccsese kezét.

— Bizony, ez nagyon sikerült neked! De hogyan találtad meg az idevezető utat? Miért nem írtál?

— Ezt majd később elbeszéltem; mindegyelőre adj innom. Nem vagyok éhes, csak szomjas.

— Dan bácsi miközben whiskyvel és szódavízzel frissítette fel magát, végignézte a nagy ebédő elhalványult pompáját, a pompás kilátást és végre unokaöccsén pihent meg tekintete.

— Ugy látszik az éghajlat nem tesz jól neked, kezdette.

— Annál jobb hatással van reád, bácsi, volt a mosolyogva adott felelet. Te minden tekintetben kitűnő színben vagy.

— És atyád hogy van?

— Félek, nem egészen jól. A legutolsó nyolcz napban rosszul érezte magát. Most alszik.

— Annál jobb, legalább addig elbeszélhetem neked, mi hozott ide. De menjünk ki, hogy kinyujthassam kissé az ülésben megmevedett lábaimat.

Az unokaöcs szívesen teljesítette a bácsi kérését.

— És most, folytatta Dan bácsi, miközben egymás mellett haladtak, most, hogy elején kezdjem a dolgot, mindenekelőtt megmondom neked, hogy leveledet megkaptam és hogy természetesen rettenetesen megharagított. Olyan voltam, mint az örült és az egy cseppet sem nyugtatott meg, ha némelyek azt mondták, hogy ezt először megmondhatták volna nekem; mert lassu víz partot mos és így tovább. Eleinte erősen elhatároztam, hogy uszni hagylak és nem törődöm többé veled. Ez mintegy nyolcz napig tartott; akkor második hirt kaptam, mely nagyon meglepett. Bankárjaim adták tudtomra, hogy te ötezer fontot vettél fel. Hát te tudod fiam — itt megakadt az öreg ur — hát te tudod, fiam, hogy én nem vagyok fősvény, de ekkora összeg! . . . Kérlek, kedves Mark, ne szakíts felbe! Hiszen bankárjaimat titokban felhatalmaztam, hogy checkjeidet kifizessék, ha utalványomat túl is lépik néhány száz fonttal, de ötezer font! Ja, ja, tudom, hogy te nem vettél fel a pénzt, de hadd beszéljek tovább. Bombayba irtam, kérdezősködtem és azt a feleletet kaptam, hogy Jervis ur személyesen vette fel a pénzt és hogy egy hölgy társaságában elutazott Ausztráliába!

— Ausztráliába utaztam és egy hölgygel! kiáltotta Mark.

— Igen és eleinte azt hittem, hogy tisztán látom az egész dolgot, Leveled csak ürügy volt, hogy időt nyerj. Mivel nem akartam beleegyezni Gordon kisasszonnyal való házasságodba, hanem hazatéréseidet követeltem, ezért te, így gondoltam, saját fejed után cselekedtél, elvetted a leányt és kivándoroltál a gyarmatokba. Ezt a nézetemet nem mondtam el senkinek és most nagyon örülök ennek; de éjjel-nappal ez jár a fejemben. Nem volt rád ez a dolog, de rávallott Clarence. És hol rejtőzött Clarence. Irni akartam, hogy bővebb értesüléseket szerezzek és már előttem volt a papiros, amikor hirtelen eszembe jutott, nem lenne-e jobb, ha magam kelnék utra, ahelyett, hogy levelet küldjek? Feleségem Hamburgban volt s egyedül voltam otthon, semmiben sem találtam örömet és hogy röviden végezzek, elmentem a gőzhajó-irodába és jegyet váltottam a legközelebbi postahajóra. Augusztus végén érkeztem ide. A hajón megismerkedtem egy fiatal, nagyon okos ügyvéddel, aki Bombayban lakott és aki nemsokára megnyerte bizalmamat. Elmondottam neki, miért keltem utra, tanácsot kértem tőle és végre rábíztam az egész ügyet. Ez volt a legokosabb, amit tehettem. Mindjárt megérkezésünk után vizsgálatni kezdte a check ügyét. Megnéztem a papirost, a saját aláírásod volt rajta, de a számat: „ötszáz font“, más kéz írta, a Waring keze. A te nevedben lépett fel, a bankban felismerték az arczképét. A hölgyről nem tudtam meg mást, csak azt, hogy a gőzhajó utasainak könyvébe Jervis asszonynak volt bejegyezve.

— És ez még nem minden! vágott közbe Mark. Egész Shiraniban adósságokat csinált. Megmondottam neki, hogy rendelkezék uti pénzünkkel és ő az utolsó fillérig elköltötte.

— Ugy kell neked, fiam — volt a lakonikus felelet.

— Bizonyára, bácsi! Amikor Shiranit elhagytam, még ötszáz fontról szóló cheket adtam át neki, hogy minden adósságunkat kifizesse; de azon a napon annyi gondom volt, hogy azt hittem, nem is jól töltöttem ki a cheket.

(Folytatása következik.)

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

420.000 korona nyerhető!

a következő 7 darab eredeti sorsjeggyel

- 1 magyar vöröskereszt-sorsjegy
- 1 osztrák vöröskereszt-sorsjegy
- 1 olasz vöröskereszt-sorsjegy
- 1 Bazilika-sorsjegy
- 3 József-sorsjegy

13 huzás eventűl 13 huzás
Legközelebbi huzás már néhány nap múlva.

420 EZER korona

A folyó hó 1-én kisorsolt

40.000 koronás főnyeremény

a fentebbihez hasonló csoportban vett

336. sorozatu, 50 számu osztrák vöröskereszt-sorsjegyre esett. A fentnevezett 7 sorsjegy 36 havi 2 frt 50 krajczáros részletekben kapható meg — 2 részletnek postautalvánnyal való beküldése után azonnal megküldöm a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó részleteket, melyek után az összes nyeremények a vevőt illetik. A teljes befizetés befejeztével a 7 sorsjegy a vevő korlátlan birtokába megy át, a ki azokra még körülbelül 40 évig játszik.

BEIFELD JÓZSEF bankháza

az osztrájsorsjétek főkiszámlahelye

BUDAPEST, Károly-körút 1. szám.

Alapított 1874.

Alapított 1874.

Tan- és nevelő-intézet

Rákospalotán. (Budapest mellett.)

Kies és egészséges fekvése folytán a fővárost előkelőbb közönségnek kedvelt nyaralóhelye.

Kényelmes közlekedés a fővárossal a villányos vasútnak és a m. áll.-vasút által.

Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek felvételnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. Az elemi, polgári és a négy alsó gymnasiumi osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva. A gymnasium négy felső osztályába járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiumban tesznek vizsgát. A magyar, német, francia, latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a test edzésére is kiváló gond fordítanak. Kitűnő tanerők. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitűnő viz. A nevelési díj mérsékelt. Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál Rákospalotán (Budapest szomszédságában, vasúti, posta- és távirat-állomás.)

Wagner Manó,
igazgató, intézetfőnök.

243—A/98. szám.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

A G. sorozatu 238.000 márka névértékű, még ki nem bocsátott 3%-os kötvények közül az 1898. július hó 1-én tartott első nyilvános sorsolásnál a következő számok huzattak ki:

80 drb. kötvény à 100 márka.

1421	szám	á	1440	1761	szám	á	1780	2121	szám	á	2140
				2861			2880				

150 drb. kötvény à 200 márka.

6091	szám	á	6100	6111	szám	á	6120	7581	szám	á	7590
10001	"	"	10010	10091	"	"	10100	10681	"	"	10690
14381	"	"	14390	14451	"	"	14460	15501	"	"	15510
17211	"	"	17220	17531	"	"	17540	17561	"	"	17570
18991	"	"	18100	19371	"	"	19380	19591	"	"	19600

265 drb. kötvény à 400 márka.

20036	szám	á	20040	20681	szám	á	20685	21086	szám	á	21040
21581	"	"	21585	22206	"	"	22210	22686	"	"	22690
22791	"	"	22765	23016	"	"	23020	23686	"	"	23690
23871	"	"	23875	24101	"	"	24105	26316	"	"	26320
27491	"	"	27495	28621	"	"	28625	29031	"	"	29035
31541	"	"	31545	32211	"	"	32215	34011	"	"	34015
36076	"	"	36080	36751	"	"	36755	38096	"	"	38100
38351	"	"	38355	38621	"	"	38625	38736	"	"	38740
40311	"	"	40315	41501	"	"	41505	41956	"	"	41960
43441	"	"	43445	44086	"	"	44090	44536	"	"	44540
48446	"	"	48450	48606	"	"	48610	48646	"	"	48650
48996	"	"	49000	50071	"	"	50075	50391	"	"	50395
50486	"	"	50490	50626	"	"	50630	50686	"	"	50690
50601	"	"	50805	51171	"	"	51175	51401	"	"	51405
52486	"	"	52490	53756	"	"	53760	55276	"	"	55280
55416	"	"	55420	55566	"	"	55570	56476	"	"	56480
57276	"	"	57280	57586	"	"	57590	57756	"	"	57760
58396	"	"	58400	60186	"	"	60170		"	"	

47 drb. kötvény à 2000 márka.

61313	szám	61345	szám	61610	szám	62154	szám	62202	szám	62371	szám	62802	szám
63133	"	63248	"	63749	"	63789	"	63947	"	64030	"	64178	"
64188	"	64346	"	64434	"	64580	"	64689	"	64855	"	66017	"
66087	"	66187	"	65363	"	65854	"	65943	"	65979	"	66034	"
66039	"	66109	"	66141	"	66444	"	66641	"	66939	"	66955	"
67096	"	67185	"	67404	"	67692	"	67732	"	67940	"	68020	"
68068	"	68287	"	68190	"	68531	"	68729	"		"		"

Bécs, 1898. július hó 1-én.

Az igazgató-tanács.

SZINHÁZAK.

Budapest, szerda, 1898. július 13-án.

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Igazgató **Feld Zsigmond.**

A vasgyáros.

Színmű 4 felv. Irta Ohnet Gy. Fordította Fáy J. Béla.

Kezdeté 7 órakor.

KISFALUDY-SZINHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: **Fejér Dezsi**

Zárva.

BUDAI SZINKÖR.

A kis alamuszi.

Eredeti víg operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzője: **Uj. Bokor József.**

Személyek.

Chabaux Renard	Guthi S.
Saint Kémy	Hafass
Trou oile	Schess
Mervilleux	Aradi
Mac Donald	Keller
Sarah, neje	Pagen L.
Mary	Kapotny
Rottemetes	Kiss
Juliette	Hollósy
A. prefet	Iványi
Pinczer	Temesváry

Kezdeté 7 órakor.

A Kőbányai Király-Sörfőző

Dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógycélokra ajánlott

„Malátasöre“

Időgbajokban, vérszegénységben, emésztési zavarokban, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használják.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában **Kőbányán**, vagy a városi irodánkban **VII., Kertész-utca 40.**

Magyar üvegbiztosító-társaság

Budapest, Váci-körút 31. szám.

Biztosít tükrüvegtáblákat portálékban, üvegtükröket egész építményeknél, a legolcsóbb díjak és a legpontosabb leszámítás mellett. Több évre szóló biztosításnál töltetes kedvezmények. Elvállal szállítási biztosításokat is. 1211

Ügyes ügynőkök kerestek.

TARCSA gyógyfürdő Vas megyében.

Glaubersótartalmú szénsavdús vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes hűvös éjszaki, a kényelem minden igényének megfelelő olcsó lakások, **villanyvilágítás**, 2 jó vendéglő, gyógyszerár, naponta 2-szer zene, szép kirándulások. A női szerek bántalmait, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajait ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Megnyitás május hó 15-én.

A megnyitástól június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 25-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos **Dr. Ehorer Aladár**, t. m. főorvos. **Tarcsai-Károlyfürdő** különösen mint orvos járvány esetén ivóvizül ajánlható. Megrendelések olyan városokból hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarcsára intézendők. **Posta- és távtelep-állomás helyben. Vasúti állomás Felső-Eőre, a Szombathely-Pinkafői vonalon, honnan a 30 p.-nyi (3-6 km.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társasokcsik (Omnibuszok) tartják fenn s egy négyüléses borkocsi ára 2 frt. 25 kr., társasokcsin egy hely 40 kr. 901**

Kávé

levárolva és bérmentve házhoz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba	6.50
4 1/2 kg. Mocca	6.50
4 1/2 kg. Jáva	6.50
4 1/2 kg. Gyöngy	6.80
4 1/2 kg. Portoriko	5.80
4 1/2 kg. Santos	4.50

valódsága garantirozva. Marsner-féle

pezsgő-limonádé

100 drb 2 kros . . . 1.40
140 „ 1 „ . . . 1.—
bérmentve küld a Budapesti fő-raktáros

Belák István

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4. Fiume, Mátka 113.

Szabóalmekai

kisziközöl és értékesít

Pataky H. és W.

szabadalmi irodája

Budapest,

VII. ker. Erzsébet-körút 42.

Központ: Berlin, Luisenstr. 25.

Alapított 1882-ben.

Saját irodák: Hamburg, Frankfurt, Köln, Borszlo, Lipsee, Hannover, Prága, Varsó, New-York.

Eddig meghízás és több mint 30.000 bejelentési

Értékesítési összeg mintegy

23/4 millió márká

Felvilágosítás és tervezési ingyen

A magyar kereskedelmi muzeum kiállításán.

Plissé és Gouvré-intézet.

Wald Gyula

BUDAPEST,

VII., Király-utca 21.

Legpontosabb és leggyorsabb eszközése minden e szakmába vágó munkáknak. Vidéki megrendelések postafordultával. 865

Nagy bolti helyiség

József-körút legelőkelőbb helyén t. é. augusztus 3. hó 1-ére kiadó.

Czím a kiadóhivatalban.

Jókai Mór

összes művei nemzeti kiadása

100 KÖTET

Diszes kötésben 250 frt

90 kötet már megjelent

Ez év folyamán a nagy munka teljesen elkészül

Beszerezhető csekély havi részletfizetésre is, áremelés nélkül

Az eddig megjelent 9 sorozat, illetve 90 kötet összesen 1787 1/2 nyomtatott ívet tesz ki a következő tartalommal:

<p>1. Erdély aranykora.</p> <p>2/3. Törökvilág Magyarországon I/II.</p> <p>4/5. Egy magyar nábob I/II.</p> <p>6. Kárpáthy Zoltán.</p> <p>7. A janicsárok végnapjai. — Fehér rózsza.</p> <p>8. Hétköznapiak.</p> <p>9. A régi jó táblabírák.</p> <p>10. Csataképek a magyar szabadságharczából.</p> <p>11/13. Dekameron I/III.</p> <p>14. Árnyképek.</p> <p>15. Szegény gazdagok.</p> <p>16. Népvilág.</p> <p>17. Politikai divatok.</p> <p>18. Szomorú napok.</p> <p>19. Véres könyv.</p> <p>20. Délvirágok. — Ozeánia.</p> <p>21. Hangok a vihar után.</p> <p>22. Vadon virágai.</p> <p>23. Erdélyi képek.</p> <p>24. Új földesur.</p> <p>25. Milyenek a nők. — Milyenek a férfiak.</p> <p>26/27. Egy az Isten. I/II.</p> <p>28. Mire megvénültünk.</p> <p>29/30. A köszívű ember fia I/II.</p> <p>31. Az elátkozott család.</p> <p>32/33. Névtelen vár. I/II.</p> <p>34. Felfordult világ. — Észak honából. —</p>	<p>A debreczeni lunatikus</p> <p>35. Szélszend alatt. — Az életből elvesse.</p> <p>36. A magyar előidőköl. Egy asszonyi hajszál.</p> <p>37. Novellák.</p> <p>38/40. Színművek. I/III.</p> <p>41. Szerellem bolondjai.</p> <p>42. Fekete gyémántok.</p> <p>43/44. Eppour si muove. És mégis mozog a föld. I/II.</p> <p>45—46. Az arany ember. I/II.</p> <p>47/48. Enyém, tied, óvó. I/II.</p> <p>49. Virradóra.</p> <p>50. Föld felett és víz alatt.</p> <p>51. Rab Ráby.</p> <p>52/53. A jövő század regénye. I/II.</p> <p>54/55. Az élet komédiásai. I/II.</p> <p>56. A Damokosok.</p> <p>57. Szép Mihály.</p> <p>58. Targallyak.</p> <p>59. Egész az északi pólusig. Ki a szívet a homlokán hordja.</p> <p>60. Bálványos vár.</p> <p>61. Megtörtént regék.</p> <p>62/63. A kik kétszer halnak meg. I/II.</p> <p>64. Görögüz.</p>	<p>65. Egy hírhedett kalandor.</p> <p>66. Szabadság a hó alatt.</p> <p>67/68. Szeretve mind a vérpadig I/II.</p> <p>69. Még egy csokrot.</p> <p>70. Egy játékos, a ki nyer.</p> <p>71/72. A löcsei fehér asszony I/II.</p> <p>73. A három márványfej.</p> <p>74/75. A kiskirályok. I/II.</p> <p>76. A tengerszemű hölgy.</p> <p>77/78. A lélekidomár I/II.</p> <p>79. A gazdag szegények.</p> <p>80. Rákóczy fia.</p> <p>81/82. Fráter György I/II.</p> <p>83. Péter Péter. — Asszonyt kisér.</p> <p>84. A cigánybáró. — Minden poklokon keresztül.</p> <p>85. Nincsen ördög. — A Magláy-család. — A ki holta után áll boszut</p> <p>86. A fekete vér. — Lenczy fráter.</p> <p>87. A két Trenk, Trenk Frigyes.</p> <p>88. Sárga rózsza. — A Krao. — A háromkirályok csillaga.</p> <p>89. Magneta. — Tégy jót.</p> <p>90. De kár megvénülni.</p>
---	--	---

A munkát megrendelni kívánó tisztelt olvasóink szíveskedjenek az alábbi rendelőlapot levágni és kitöltve lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapesten előfizetési felhívást bocsát ki a JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI NEMZETI KIADÁSA

című műre, mely 100 kötetben, 2000 íven, erős papíron, szép nyomással, nyolczadrét alakban, kötetenként átlag 20 ívvel rendelvül diszes vászonkötésben jelenik meg.

Előfizetési feltételek: Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadásából eddig 90 kötet jelent meg.

— Az egész mű ára diszes vászonkötésben 250 frt. —

<p>7 forintos havi részletfizetés mellett szállítatik az első 10 kötet</p> <p>10 : : : : : 70</p> <p>20 : : : : : 80</p> <p>30 : : : : : 90</p> <p>40 : : : : : 100</p>	<p>7 forintos havi részletfizetés mellett szállítatik az első 60 kötet</p> <p>10 : : : : : 70</p> <p>20 : : : : : 80</p> <p>30 : : : : : 90</p> <p>40 : : : : : 100</p>
---	---

A további kötetek a teljesített részletfizetések arányához képest, illetve 10—10 részlet befizetése után egy újabb 10 kötetből álló sorozat.

A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapeston fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatolagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartandók; a lejárt és be nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll a portó-költség hozzászámítása mellett postai megbízással becsúszni. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékeső válik. A gyűjteménynek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul vevőnk és ezek alapján megrendelőnk a fentnevezett munkát 250 frtnyi vételárért, a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett, fizetendő havi 7 forintos részletekben a rendelés keltétől kezdődőleg, Budapestén, a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál és három az első kötet megküldését.

Lakhely és kelet: _____
Név és állás: _____

Tessék olvasatón aláírni.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Cél szerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. özv. Balasovits Györgyné nagytőzsde.
  - II. „ Fő-utca 7. sz. alatt Eisenbach Vilmos. fűszerkereskedése.
  - IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. Szantó Mór, dohánytőzsde.
  - IV. „ Parisch-bazár Dévai Józsefné, dohánytőzsde.
  - IV. „ Petőfi-tér 3. szám Nemetszék A. J. dohánytőzsde és újságárda.
  - V. „ Nagykorona-utca 20. sz. Löwinger Gyula. fűszerkereskedése.
  - V. „ Dorottya-utca 13. sz. Well Vilmos, dohánytőzsde.
  - V. „ Váci-körút 6. szám Moreno Janka, dohánytőzsde.
  - V. „ Lipót-körút 22. szám Wollák Zsigmond, dohánytőzsde.
  - VI. „ Jerezs-körút 54. szám Brenner nővérek, dohánytőzsde.
  - VI. „ Andrássy-ut 48. szám Bohonczy Ilona, dohánytőzsde.
  - VII. „ Erzsébet-körút 50. szám Heisler Róza, dohánytőzsde.
  - VII. „ Erzsébet-körút 7. szám Frenk J. dohánytőzsde.
  - VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. Sopronyi V. dohánytőzsde.
- ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltenek.

LEVELEZÉS.

„Érdek nélkül” jelige alatt levél ment a kiadóhivatalba. 5230—1

Öregem. No látja, ugy-e megmondtam, hogy így lesz, ezen ugyan tanulhat, ha akar, hogy szavam valóságában nem keil kétkednie. Az, mit levelemben mond, nem változtat a dolgon. Üdvözli vizsgálója. 5250—1

Marta. Vous enverrais c. qu. avez demandes. Espérez bientot grand lettre. Adio ma chere & aimable 1673—1

Chiffre „Mignon” Administration, Donnersta. 1665—1

Szükségem van sürgősen 30 frtra, ki áldozna egy fess, fiatal asszonykának? Levelet „Hálás lennék” jelige alatt e laphoz kérek. 1669—1

Kalmosinak levél ment, körek e lap utján határozott választ. 1667—1

Rökuska leveleit, az ajánlottat is megkapta. Sok dolog miatt a megváltoztatott találkozás, nagyon kérdéses. Semmi újat nem tudok, csak azt, hogy szerelmem erősebb, mint valaha volt. Kérem, írjon sokat mindenről. Nagyon szeretné már látni és magával beszélgetni. csókolé imádója. 1659—1

Ovid. Epedve várlak, siess karjaimba, szeress. 1671—1

HÁZASSÁG.

Vidéki 36 éves r. k. kereskedő, kinek saját üzlete van, házasság céljából megismerkedni kíván háziassan nevelt csinos leánnyal, vagy fiatal özvegyvel, ki némi vagyonnal rendelkezik. Levelek „Felvidéki” jelige alatt e laphoz kéretnek. 5150—2

Fővárosi kereskedő, 34 éves, izr. vallásu, nő kelő családból származó művelt szép leány ismeretségét keresi, ki 10—15.000 frt hozományval bír. Leveleket a kiadóhivatal továbbít „Boldog élet” jelige alatt. Titoktartás biztosítva. 5174—2

ALLÁST KERES.

Állami hivatalnok fél napi foglalkozást keres, félnapi foglalkozást keres, szerény feltételek mellett. Írásbeli szives megkeresést e laphoz kér „M. 2.” jelige alatt. 5212—3

Okleveles óvónő ajánlkozik családhoz gyermekek mellé, hosszu évek gyakorlatával b r, gyönyörű kézimunkákat végez s varrni is tud; beszél magyarul s keveset németül. Czim a kiadóban. 1575—3

Pénztárnoknői állást keres egy intelligens csinos fiatal leány. Esetleg kauczióval rendelkezik. Czim a kiadóban. 5030—3

Házgondnoknak ajánlkozik egy fővárosi előkelő vállalat főhivatalnoká szerény feltételek mellett. Ovadékat készpénzben nyújthat. Czime a kiadóhivatalban. 5186—3

Jgen szorgalmas leány elárúsitónői állást szeretne elnyerni. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 5108—3

Több évi gyakorlattal bíró gyermekkertésznö állást keres. Levélbeli megkereséseket e laphoz kér czimezni „Okleveles” jelige alatt. 5182—3

Kereskedelmi tanfolyamot végzett gép- és irónő, ki jelenleg is egy nagyobb helybeli vállalatnál működik, helyét megváltoztatni kívánna és mielőbb megfelelő irodai állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 5154—3

Pénzbeszedői állást keres egy intelligens fiatal ember, e minőségben már alkalmazva volt. Szives megkeresést e laphoz kér „Megbízható 24” czim alatt. 5242—3

40 éves özvegy nő, ki a házvezetésben és a gyermekek gondozásában jártas, házvezetőnői állást keres. Czim a kiadóban. 5228—3

ALLÁST KAPHAT.

Házmeister kerestetik egy háromemeletes nagy házhoz. Némi ovadék szükséges. Írásbeli ajánlatokat a kiadóhivatal közvetít „Állandó állás” czim alatt. 5246—4

Fiumei intézet részére felvételnek kereskedelmi akadémiát végzett (keresztény) fiatal emberek gyakornoki minőségben. Ajánlatok bizonyítvány-másolattal ellátva „Fiume A. B. C.” jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők. 1649—4

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Kisebb nyaraló kerestetik megvételre a fővároshoz közel. Az ár megemlítésével ellátott ajánlatok „Bankár” jelige alatt e laphoz czimzendők. 5216—7

Úriház Újpesten, 300 négyszögöl kifizetett telken modern igényeknek megfelelően építve, 8 1/2 évi adómentességgel, a palota-újpesti vasútállomás közelében és két villamos-vonal közt, előnyös feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4958—7

Újpest legszebb helyén ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czim a kiadóban. 5020—7

ELADÁS.

Eladó 3 kemenczés feketepékesség, napi 150—170 frt forgalommal. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 5074—8

VÉTEL.

Élővirág-üzlet a Belvárosban átvételre kerestetik. Részletes ajánlatot a kiadóhivatal közvetít „Belvárosi üzlet” czimen. 5172—9

Czimbalmot olcsó ár mellett megvételre keresek írásbeli ajánlatot „N. G.” jelige alatt a kiadóba kérek. 5104—9

Megvételre kerestetik Budapesten egy még jókarban levő kasza. Czim megtudható a kiadóhivatalban. 1675—9

KIADÓ SZOBÁK.

Gargon-lakás, egy 2 ablakos elegáns utcái szoba házból kiadó. Közelebbi czim a kiadóhivatalban megtudható. 5232—10

Fiatal urnonél egy kis udvari butorozott szoba azonnal kiadó a Baross-utczában. Czim a kiadóhivatalban. 1651—10

Jgen szépen butorozott szoba fürdőszoba használattal, kitűnő ellátással, jutányos áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5110—10

Szépen butorozott tiszta szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5078—10

Nagyon szép és tiszta udvari szoba a Csengery-utczában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5076—10

A Csengeri-utczában csinosan berendezett udvari szoba különbejártattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4990—10

Kiadó a Ferencz-köruton egy nagyobb és egy kisebb világos udvari szoba, előszoba, konyha stb. azonnal vagy aug. 1-ére. Czim a kiadóhivatalban. 4934—10

Szépen butorozott utcái szoba és előszoba külön bejárattal, mérsékelt áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5170—10

LAKÁS KERESTETIK.

Lakás kerestetik, mely álljon 2—3 utcái szoba és minden hozzátartozóbból. Az ár felemlítésével ellátott ajánlat a kiadóhivatalba czimzendő „Tiszta lakás” czimen. 5244—11

KIADÓ LAKÁSOK.

Kiadó lakások. Futó-utca 51. számu ujonéptült házban több három- és kétszobás lakás (fürdő- és előszoba és egyéb hozzátartozókkal együtt augusztus 1-sőre a legolcsóbb árért kiadó. Felvilágosítást a házban. 1661—13

A Garai-utczában 2 utcái szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5236—13

Az Illői-úton kiadó egy lakás, mely áll: 2 utcái, 1 udvari, alkov, elő-fürdőszoba és konyhából. Czim a kiadóhivatalban. 5026—13

A Király-utczában vagy annak egyik közel eső mellékutczájában kétszobás lakás (utcái) minden hozzátartozóval kerestetik augusztus 1-ére. Az ár megemlítésével ellátott ajánlat „Aug. 1” jelige alatt kéretnek e laphoz. 5126—13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, Jrodának, egyleti helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662—17

Kávémérésnek alkalmas helyiséget keresek a Ferencz-köruton. Körülményes ajánlatot a kiadóhivatal továbbít „Üzlet 100” czim alatt. 5218—17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy féle Pemeteffü-czukorkát. 1537—18

Fedett kuglizót zártkörű társaságok egyes napokra bérbe vehetnek. Czim a kiadóban. 4744—18

Dickensnek egy néhány kitűnő műve olcsó áron eladó. Venni szándékozók irjanak „Dickens művei” czimen a kiadóhivatalba. 5048—18

Czimbalom-tanárnő mérsékelt áron ad alapos oktatást. Czim a kiadóhivatalban. 5180—18

ADRIA kerékpárok

városi raktár

a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskola

folyó évi augusztus hó 1-től

Andrássy-ut 69.

a Plasztikon épületében létezik.